

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Fördjupad översiktsplan för Ramundberget-Bruksvallarna-Mittådalen-Messlingen 2017-06-12

INKOMNA SKRIVELSER UNDER GRANSKNINSTIDEN

Granskningshandlingen har varit utsänd till berörda sakägare, Länsstyrelsen samt övriga berörda myndigheter och kommunala förvaltningar under tiden 2017-06-29 – 2017-09-28.

FÖRTECKNING ÖVER INKOMNA SKRIVELSER

1. **Rockvallens Samfällighetsförening**
2. **Sten Olof Hoflin**
3. **Näringsliv**
4. **Lantmäteriet**
5. **Olle Busk**
6. **Försvarsmakten**
7. **Familjen Siggelin**
8. **SGI**
9. **Mats & Inga-Lill Fahlén**
10. **Peter Wagenius**
11. **Unni Backén & Ulf Hansson**
12. **Marianne Eriksson**
13. **Mats Norberg**
14. **Ulla Kojan**
15. **Kjerstin Valkeapää**
16. **Mittådalens sameby**
17. **Yngve Ström**
18. **Eva Tollin**
19. **Tännäs LRF-avdelning**
20. **Jamtli**
21. **Willy Skjeggerud**
22. **Andreas Näsвик & Maria Åhr**
23. **Jakob Wallden**
24. **Dagmar Edung**
25. **Anders Södergren Elisabeth Löfskog Södergren**
26. **Langgrubbans samfällighet Claes Bengtsson (ordf.)**
27. **Jan & Annika Eckerlid**
28. **Fastighetsägarna på Trappåsvägen i Björklidenområdet**
29. **Anders Snihls & Charlotte Almby Snihls**
30. **Sune Slättan**
31. **Anette Larsson & Mats Erlander**
32. **Åsa & Anders Cederlund**
33. **Magnus Rydén, Gerd Nyhem**
34. **Lars Karlsson**
35. **Anders Lindegren**
36. **Härjedalens markägareförening**
37. **Larissa Ullberg**
38. **Marianne Torsten Erik Nilsson**
39. **Karin Schartau**

40. Mariana Femling
41. Margareta & Tommy Brundin
42. Alf Wagenius m.fl.
43. Länsstyrelsen
44. Manette AB
45. Fjällmuseet
46. Björklidens samfällighetsförening
47. Sametinget
48. Ramundbergets Alpina AB

BEMÖTANDE AV INKOMNA SKRIVELSER

1 Rockvallens samfällighetsförening. (Sent inkommet yttrande över samrådshandlingen) Yttrande

Härjedalens kommun med frågor om detaljplaner och krav på parkering mm

Rockvallens Samfällighetsförening förvaltar Rockvallsvägen i Bruksvallarna. Enligt gällande anläggningsbeslut, vilket är gammalt och från föreningens grundande 1966, ska vägen förvaltas enbart som en sommarväg.

Dock plogas del av vägen i privat regi. Nerifrån Wallesvägen och upp till och med den "högst upp" året runt boende vilket är c:a 1/3 del av hela vägen räknat från Wallesvägen. Dock bara halva vägbredden för att inte förstöra möjligheten för bandvagnstrafiken upp på fjället. Totalt drar 18 fastigheter nytta av den plogningen och kan parkera på egen mark. Samfällighetsföreningen har 74 ingående fastigheter. Borträknat nyss nämnda 18, plus Knallefastigheten uppe på Kariknallarna och en stamfastighet, dvs. 74-20, saknar i det vintertida läget 54 fastigheter väg och parkering.

Även om vägen skulle plogas upp till nedanför själva Rockvallen där vägen mot restaurang mm "Fjäll bäcken" utgår, så kommer det fortfarande att vara cirka 40 fastigheter som inte har vinterväg vid/nära tomtgräns eller inom c:a 50 meter från tomtgräns till Rockvallsvägen. Av dessa 40 kan några möjligen gå samman och låta ploga sina stickvägar och ordna parkering på egen mark. Resten måste endera beredas plats vid en gemensam parkering i nerkanten av det öppna Rockvallsområdet eller bli kvar nere vid området kring och intill Stigmyrs. Skidleder men framförallt skoterleder och bandvagnstrafiken till Knallen komplicerar frågan om en öppen plogad vinterväg.

I samrådshandlingen till FÖP för bl. Bruksvallarna framgår att större delen av de i vår samfällighet ingående fastigheterna finns i vad som betecknas som "D4" och några inom "D3". Ett fåtal fastigheter finns i det gröna "Passage"-området och några i det ljusa blåroda området söder om, och mellan "D4" och "D", som anges som ett kulturskyddat område.

Våra frågor nedan avser i nuläget enbart D3 och D4 området. I samrådshandlingen som vi betraktar som ett utkast till den slutliga FÖP:en sägs på sidan 66:

"Parkering, angöring och interna kommunikationer

Varje fastighetsägare ska lösa sitt parkeringsbehov. Detta ska ske på den egna tomten eller om avtal föreligger, på annans mark. För varje tillkommande enhet (lägenhet) inom område med enskilda fritidshus ska 2 parkeringsplatser anordnas per lägenhet."

och på sidan 70:

"D3 Walles

Område Kring Walles Fjällhotell. I de delar som saknar detaljplan kan förtätning var möjlig. Detta måste föregås av en eller fler detaljplaner som samordnas. Viktigt är att vatten och avloppsfrågan utreds under detaljplaneprocessen. Uppskattningsvis kan ett 20-tal nya tomter tillskapas motsvarande ca 160 bäddar.

D4 Rockvallen

Befintligt äldre område utan detaljplan. Inom området kan, med hänsyn till kulturmiljön, en viss förtätning göras utan att inskränka områdets karaktär. Anslutning till kommunalt VA är en förutsättning. Förtätningen ska föregås av detaljplanering. Området ska planläggas i ett sammanhang. Uppskattningsvis kan ett 20-tal nya tomter tillskapas motsvarande ca 160 bäddar."

Fråga 1a

Krav på 2 parkeringsplatser är ju tydligt utformat som "för varje tillkommande enhet".

Fråga: Gäller det även befintliga byggnader vid någon form av förändring som kräver byggnadslov utan att det blir en ny enhet?"

Kommentar

Vi ett bygglovsärende får en bedömning i varje enskilt fall göras för att utreda ev. tillkommande behov av parkering och hur den ska lösas.

Bakgrund till frågorna 1 b och 1 c

Ur sarnrådshandlingen sidan 8: "Utvecklingen är i första hand beroende av de enskilda företagens förmåga att växa, men kommunen har också ett viktigt ansvar."

Vidare på sidan 61: "Området kring "Stigmyrs ", mataffären, och skidstadion utgör idag en viktig samlings och servicepunkt som med fördel kan utvecklas och stärkas."

Kommunen har söder om pistmaskingaraget nära Stigmyrs en relativt stor yta invid älven som vid evenemang på skidstadion används som parkeringsyta men i övrigt av någon anledning inte utnyttjas.

Önskemål

Kan möjligen kommunen, enligt vad som sägs på sidan 61 utveckla och förstärka området genom att anordna riktiga parkeringsplatser på egen mark enligt ovan? Behovet av sådana är stort vid de stora helgerna vintertid. Påskhelgen 2017, långfredagens morgon vid cirka 0730 fanns det långtidsparkerade bilar lite överallt bl. var Stigmyrs parkering nästan full, vilket hindrade deras kunder och skapade irritation. ICA tillhandahåller en p-plats för långtidsparkering men den sväljer bara 24 bilar och var full. Den kommunala marken var fri från fordon.

"Varje fastighetsägare ska lösa sitt parkeringsbehov. Detta **ska ske på den egna tomten eller om avtal föreligger, på annans mark.**" "Området D4 ska detaljplaneras i ett sammanhang" och för "D3 att en eller flera detaljplaner samordnas." Kravet på parkeringsplatser, uttryckt som "ska ske" uppfattar vi som att kravet på p-plats blir tvingande även för i dag befintliga fastigheter inom både D3- och D4 områdena den dag en detaljplan vinner laga kraft. Fastigheter som i dagsläget oftast inte har vinterväg och i en del fall heller inte sommarväg.

Fråga 1b

Skall skrivningen "**ska ske på den egna tomten eller om avtal föreligger, på annans mark**" tolkas som att de som inte vintertid (eller sommartid) ens kan köra till sina fastigheter måste lösa sina parkeringsbehov genom att avtala om parkering på annans mark och då praktiskt sett nere i området kring Stigmyrs?

Kommentar

Kommunen menar att om det inte går att lösa parkering på egen fastighet måste överenskommelse/avtal upprättas för att lösa parkering på annans mark.

Fråga 1c

Vad händer om det byggs fler fastigheter inom D4 området och då troligen "nedströms" fäbodarna vid Rockvallen? Vidare fastigheterna inom D3 området som de flesta av de i vår samfällighet ingående troligen INTE, hur många detaljplaner det än fastställs kommer att kunna ta sig över än ässjan för att ta sig ut till väg via Wallesområdet. Naturliga vägsträckningen är ju ner till Rockvallsvägen. Hur kommer kravet på p-plats att hanteras med avseende på att dessa troligen inte kommer att ha vinterväg?

Kommentar

Detta är frågor som får utredas i eventuellt kommande detaljplaner. Frågorna måste lösas för att området ska kunna exploateras.

Bakgrund till fråga 2

Enligt ett enigt beslut på det förra årsmötet, påsken 2016 har Rockvallens Samfällighetsförening i maj 2016 hos lantmäteriet ansökt om ett nytt anläggningsbeslut, i första hand för att reglera alla ingående andelar. Till ansökan har styrelsen begärt att få överta den snöplogning som redan sker i dag på den nedre tredjedelen (c:a) av vägen.

Vi har även föreslagit att kommunen m.fl. borde åläggas 1 andel vardera för snöplogningskostnaden som nu delas av 18 fastighetsägare enligt avtal. Kommunen (VA), Härjeån m.fl. använder den plogade vägen och det utgår inga statliga bidrag för den delen.

Som vi tror, är kommunen inte sakägare vid den kommande förrättningen i egenskap av fastighetsägare, men torde bli det om lantmäteriet anser att vår begäran om utökade andelar för plogningen av del av vägen är rimlig.

Fråga 2a

Kan Härjedalens kommun, enligt er egen erfarenhet, komma att bli kallade till en sådan förrättning med anledning av att vi har föreslagit att kommunen bör få 1 andel i kostnaderna? Något förhandsbesked från LM går inte att få. De har fortfarande inte svarat på vårt mail från mitten av januari i år.

Fråga 2b

Vår ansökan om nytt anläggningsbeslut hos LM berör ju onekligen även detaljplan/detaljplaner för området. Fortfarande, enligt er egen erfarenhet, blir ni i vart fall tillfrågade av Lantmäteriet även om ni inte är sakägare/fastighetsägare i en strikt mening?

Kommentar

Detta är en fråga som inte besvaras inom ramen för FÖP, utan under genomförandetiden vid bildande av gemensamhetsanläggning.

2 Sten Olof Hofflin**Yttrande**

Som ett led i en fortsatt utveckling av näringslivet i Bruksvallarna med omnejd finns idag en väl fungerande verksamhet med stall och hästar.

På fastigheten Ljusnedal 1:50 som är en jordbruksfastighet pågår sedan mer än 5 år en verksamhet för häst-hållning. Ett nybyggt stall om 130 m² uppfördes år 2012. För 2 år sedan anlades en inhägnad ridbana/paddock med el-belysning, med måtten 20x40 meter. Grundläggning och markberedning möjliggör framtida anläggning under tak. Planer finns att täcka ridbanan med tak och väggar för att uppföra en ridhall. Under år 2017 planeras för ytterligare en stallbyggnad med ekonomiutrymmen. Befintliga utrymmen i byggnader och tillgängliga markarealer är inte tillräckliga.

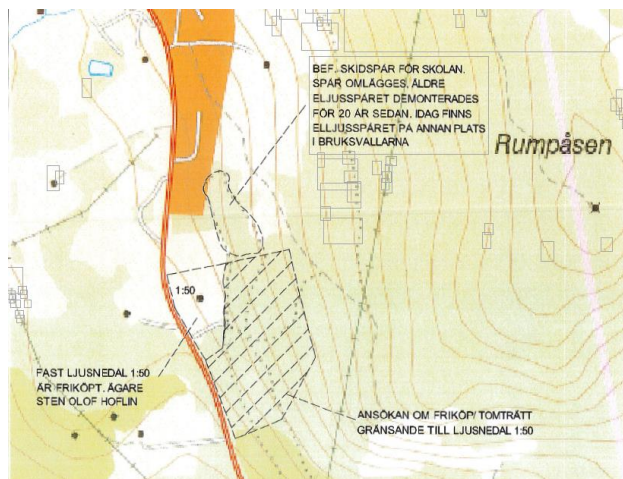
Intresset för hästhållning och verksamheten kring ridning är mycket stort. Idag finns på gården 9 hästar fördelat på 5 olika ägare. Verksamheten sysselsätter ca 15 personer såväl unga som gamla. Intresset ökar med förfrågningar om att ge plats för flera hästar. Det utrymmet finns inte inom befintligt stall. Ej heller tillräckligt med betesmark. Befintliga areor inom stallbyggnaden och utvändiga arealer är nyttjade till bristningsgränsen, varför det idag inte finns möjligheter att ta emot fler hästar eller hästintresserade. Här kan noteras att det är många hästintresserade flickor i området som besöker gården under veckans alla dagar för hästhållnings-verksamheten. Under torsdagskvällar sker kursverksamhet med dressyr.

Efterfrågan på fler stallplatser från fast boende i Bruksvallarna och Funäsdalen-området, är frekvent återkommande, samtidigt som förfrågningar från turister som besöker området likaså upplevs som stadigt ökande. Det finns ingen motsvarande hästgård med ridbana i hela Funäsdalen-området.

Planeringen är nu att på affärsmässiga grunder utvidga verksamheten. Erfarenheten och kunnandet är mycket stort och det finns ett intresse att under kommersiella villkor i bolagsform driva en hästgård i Bruksvallarna. Planerad verksamhet består i ridning, dressyr, ridlekis, hästskötsel, ponny-grupper, vuxenridning, medryttare samt inte minst terapiridning som är en verksamhet stadd i stark utveckling. Affärsmöjligheterna är således mycket goda och en etablering i Bruksvallarna beräknas ge ett antal arbetstillfällen i startskedet.

För att driva en hästgård på kommersiella villkor krävs att det finns boende i direkt anslutning därtill. Uppskattningsvis behövs mark i anslutning till fastigheten Ljusnedal 1:50 för boende i 6-8 st. mindre hus. Husen avses brukas för dags- eller veckoboende, för dagsturer, läger och kursverksamhet. Likaså behövs utökad markareal för bete. Bete i björkskogsmark i fjällmiljön är väl lämpad för hästar. Jag har redan 2015-10-21 kontaktat Lantbruk och Landsbygd Länsstyrelsen i ärendet. Ny ansökan gällande ett mer begränsat område har i dagarna skickats till Länsstyrelsen om tomträtt eller friköp. Området motsvaras av ett ca 8 ha område gränsande till Ljusnedal 1:50. Området framgår av bilagda karta.

I pågående planarbete för översiktsplan i Bruksvallarna anmäler jag således som förslag att markområdet innefattas i planarbetet.

Kommentar

Frågan har varit uppe på en extra byastämman i Samebyn. Samebyn beslutar att avstyrka ansökan. Samebyns hållning vad gäller friköp är restriktiv, fastigheten/bostadshuset är redan friköpt där byggnader kan uppföras.

3. Näringslivsavdelningen, Härjedalens kommun**Yttrande**

Önskan om att man i planeringen ska tänka på att företag som inte håller på med handel (som det ofta står i planer) behöver utrymme, exempel tjänsteföretag ex. städföretag. Som inte vill hänvisas till industriområde.

Kommentar

Kommunens ambition är att upprätta planer som är tillräckligt flexibla för att kunna tillgodose olika typer av verksamheter, däribland även tjänsteföretag.

4. Lantmäteriet**Yttrande**

Den fördjupade översiktsplanen berör inte direkt Lantmäteriets verksamhetsområde då den mer övergripande fastslår riktlinjer för kommande exploateringar. Lantmäteriet har därför ingen erinran.

5. Olle Busk**Yttrande**

Synpunkter sid 33.

Sametingets beslut grundar sig på önskemål om riksintresseanspråk från samebyn, medan markägarna har domstolsbeslut på att ingen betesrätt för ren finns inom riksintresseområdet. Tvångsslaktsdom 1990. Sedvanerättsdom 1996. Vitesdom 1998. Sedvanerättsdom 2004. Vitesdom 2016. Detta ska klargöras i samrådsredogörelsen. Se även kopia av samebyns inlägga till Kammarrätten diarieförd 2016-04-01. Kammarrätten beviljar ej prövningstillstånd.

Kommentar

Kommunen har, som kommunen är ålagd att göra enligt Plan och bygglagen, redovisat alla riksintresseanspråk. Handlingarna justeras med information från Boverket om vad ett anspråk innebär och hur det tas fram. Ett riksintresseanspråk innebär inte i sig någon renbetesrätt. Kommunen har inte diskuterat frågan om renbetesrätt då det finns lagar och domar samt särskilda avtal, som kommunen inte har rådighet över, som reglerar detta.

Sid 15, 34, 60

Det har tydligen gått fort med kontrollen innan samrådsredogörelsen publicerades. Jag skrev i min skrivelse 071116 följande. "sanningen är den att det alltsedan samebyn flyttade sin kalvmärkningshage från Rödfjället osv" Ni skriver flyttade sin kalvmärkning från Långfjället från Rödfjället osv. Jag skrev vidare "Detta från Långbrottet till Tännäs". Ni skriver från Långbrottet till Tännäs.

Vidare så krävde jag att de felaktigheter som finns i planen rättas till. Jag kan inte finna att så har skett beträffande Er skrivning att Ruvhten Sijte nyttjar området Långbrottet/Skarvarna under våren och sommaren. En läsare av detta får intrycket av att samebyn har rätt att under denna tid nyttja området. Jag har tydligt redogjort att så ej är fallet. Skrivningen tas bort eller ersätts med Ruvhten Sijte nyttjar olovligt området mellan Långbrottet/Skarvarna under våren och sommaren.

Kommentar

Antagandehandlingarna justeras enligt ovan.

Synpunkter på Ert svar till Tännäs LRF-avdelning

Varför har Ni tagit med Vivaldens gravfält i den fördjupade översiktsplanen då det efter vad jag förstår ligger utanför planens yttergräns. Är det gravfältet i sig eller är det som någon tror att det har anknytning till samerna. Är det gravfältet som är intressant för Er så borde även gravhögarna fångsgropsystemet vid Hamrafjället tagits med eftersom de ligger i nära anslutning till planens yttergräns. Vad jag förstår så skall kommunala tjänstemän/kvinnor vara opartiska vid framtagande av planer, samt rätta sig efter avkunnade domar.

Bifogar kopior på 2 sidor från bok om Erik Fundin skapare av Härjedalens Fornminnesförening samt kopia på samebyns del av inlaga till Kammarrätten.

Kommentar

Det utpekade riksintresseanspråket för kulturmiljö benämnt Z52 Övre Ljusnan omfattar ett mycket stort område och delar av detta ligger utanför planområdet. Texten i handlingen är en sammanfattning av varför området i sin helhet är av riksintresse. Stycket om Vivalden tas bort.

6. Försvarsmakten

Yttrande

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Det är framförallt tillkommande av höga objekt inom planområdet som kan komma att påverka riksintressen för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten ska således remitteras alla objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter innanför sammanhållen bebyggelse.

Kommentar

Kommunen ska beakta Försvarsmaktens krav gällande samråd för högre bebyggelse/anläggningar i kommande ärenden.

7. Familjen Siggelin

Yttrande

Vi anser att det är direkt olämpligt att ha en camping så centralt i Bruksvallarna som förslaget i detaljplanen beskrivs.

Vi är en by som lever på turister som bl. a kommer till Bruksvallarna för den gemytliga känslan och öppna landskap.

Bruksvallarna är omtyckt för sin vackra omgivning och att det inte är sönderbyggt. Majoriteten av våra nya gäster i sommar, kom till Bruksvallarna pga. att de vill semestra i en fjäll miljö som är genuin, vacker och med en naturskön vandring.

En camping mitt i byn skulle förstöra den genuina känslan väldigt mycket.

En campingplats som lämnas under sommaren ser alltid ut som en "kåkstad" med baracker, "spikketält" och uthus som lämnas kvar för sommarförvaring medans man tar med sig husvagnen på annan ort.

Det är direkt olämpligt att ha en camping så nära ett vattenskyddat område, speciellt om marken lutar och all utsläpp rinner ner i det vattenskyddade området. Utsläpp från campingen rinner även ner i den befintliga kallkällan som sedan mynnar ut i en damm strax nedanför området.

Pilgrimsleden och Byturen passerar precis bredvid campingen, vilket förstör det fina intrycket när man vandrar längs med dessa kulturleder.

Vikingagravarna som ligger bredvid campingen besöks av många gäster. En campingplats bredvid gravhögarna är inte att rekommendera.

Vi anser att det finns mycket bättre lämpade platser för camping i området. En camping ska inte ligga centralt i en by utan strax utanför. Det finns inte ett direkt behov av camping i just Bruksvallarna. Det

finns en stor campingplats i Ramundberget och en strax hit om Funäsdalen. 2 campingplatser inom 3 mil bör räcka.

Bruksvallarna har 3 hotell och 2 stugbyar som kommer tappa ytterligare boende om en camping startar. Som hotellägare har vi redan tappat mycket gästnätter pga. att folk som ej är bofasta i Bruksvallarna hyr ut sina fritidshus privat.

Vi är redan svårt utsatta på grund av alla fritidshus.

Vi tycker att man ska lämna aktuell åkermark orörd för fortsatt äng alt. betesmark. Det är fler och fler i byn som vill ägna sig åt betesdjur och lantliv. Om mark som tidigare har varit äng och betesmarker ska släppas för något så är det permanent boende som behövs. För att skola, affär och inte minst arbetskraft ska kunna fungera här måste vi ha mer permanent boende, inte fritidsboende eller camping!

Kommentar.

Föreslagen lokalisering av camping i detta läge tas bort. Ny placering undersöks i det kommande planeringsarbetet.

8. SGI

Yttrande

Statens geotekniska institut (SGI) har av Härjedalens kommun och Länsstyrelsen i Jämtlands län erhållit rubricerad fördjupad översiktsplan med begäran om yttrande. SGI har tidigare lämnat yttrande över samrådshandling 2016-11-30. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred och erosion. Grundläggningsfrågor och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att kommunen ska erhålla en god och genomtänkt planbe-redskap för de närmaste årtiondena avseende aktuellt planområde, men som även ska skapa möjligheter för omständigheter och exploateringar som idag är oförutsägbara. Det är även viktigt att näringarna som verkar idag fortsättningsvis värnas och att de befintliga företagens utvecklingsmöjligheter tillvaratas.

Underlag

- Fördjupad översiktsplan inklusive plankartor för Bruksvallarna - Ramundberget - Mittådalen - Messlingen, Härjedalens kommun, Jämtlands län, granskningshandling, daterad 2017-06-16.
- VA-utredning och MKB Fördjupad översiktsplan.

SGI:s synpunkter

SGI lämnade ett yttrande över aktuell fördjupad översiktsplan i samrådsskedet med synpunkten att följande geotekniska förutsättningar bör redovisas i planen:

- En översiktlig beskrivning av risker avseende skred, ras, erosion och slamströmmar.
- En sammanställning av områden där förutsättningar för skred, ras, erosion och slamströmmar kan förekomma.
- En strategi för fortsatt arbete i planeringsprocessen avseende skred, ras, erosion och slam-strömmar.

Ovanstående synpunkter har beaktats i granskningshandlingen.

SGI har ur geoteknisk säkerhetssynvinkel ingen erinran mot planförslaget.

9. Mats och Inga-Lill Fahlén

Yttrande

Av en händelse har vi fått reda på att kommunen arbetar med en fördjupad översiktsplan enligt ovan. Ingen information har skickats ut till oss markägare om vad som är på gång. Det kanske inte heller var kommunens mening att informera markägarna eftersom det av "samrådsredogörelsen" framgår att man enbart annonserat i Fjällnytt, informationsblad till företagare, kommunens hemsida, Fjällmuseet, ICA i Bruksvallarna och Handlarn i Messlingen. För oss som nu bor i Ljusdal är det inte naturliga informationskanaler. Kommunens hemsida är bra att hämta information ifrån – om man vet att något är på gång. Annars söker man inte där.

Kommentar

Kommunen anser att bestämmelserna enligt PBL är uppfyllda.

Enligt PBL 3 kap 9 §

När kommunen upprättar ett förslag till översiktsplan eller ändring i planen ska kommunen samråda med länsstyrelsen samt med de berörda kommuner, regionplaneorgan och kommunala organ i övrigt som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering. Kommunen ska också ge kommunens medlemmar, de andra myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget tillfälle att delta i samrådet. Syftet med samrådet är att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Under samrådet ska kommunen redovisa förslagets innebörd, skälen för förslaget, förslagets konsekvenser och det planeringsunderlag som har betydelse från nationell, regional, mellankommunal eller annan synpunkt.

Utställning och granskning av kommunens förslag, enligt PBL 3 kap

12 § Kommunen ska ställa ut planförslaget under minst två månader.

13 § Kommunen ska kungöra utställningen av planförslaget före utställningstidens början. Kommunen ska anslå kungörelsen på kommunens anslagstavla och införa den i en ortstidning. Av kungörelsen ska det framgå var utställningen äger rum samt inom vilken tid, på vilket sätt och till vem synpunkter på förslaget ska lämnas. Kungörandet ska ske enligt lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m.

14 § Innan utställningen äger rum ska kommunen skicka planförslaget och kungörelsen till länsstyrelsen och till de kommuner och kommunala organ som avses i 9 §.

15 § Den som vill lämna synpunkter på planförslaget ska göra det skriftligen under utställningstiden.

Andemeningen i nuvarande översiktsplan stämmer väl överens med vad kommunen tidigare ansett om att förtäta turistområden och "behålla" områden för det rörliga friluftslivet. Så långt kan vi instämma. Vi har mark och byggnader både på Flon och vid Joners väster om Ramundberget.

Vi har för närvarande inga planer på ytterligare utökning av tomter i området kring Joners. När det gäller Flon hoppas vi kunna avstycka två – tre tomter i backen ovanför bostadshuset på fastigheten Funäsdalen 89:1. Det finns redan byggnader där som är förfallna men som då så småningom ska ersättas med fritidshus för barnbarnens räkning.

Men följande har vi reagerat på:

- Utredningen är välgjord men vi reagerar starkt på vinklingen. Att samernas synpunkter är viktiga förstår vi men det borde även markägarnas synpunkter vara. Översiktsplanen berör såväl statens mark som markägarnas privata marker.

- En utredare förutsätts vara objektiv och redovisa vad olika forskning visar. Därför reagerar vi på att utredaren enbart nämner samernas historia men underlåter att ta med forskning som LRF genom Rune Backén samt Alf och Vidar Wagenius påpekar om annan forskning.

Kommentaren: *Kommunen tackar för intressant historiebeteckning.* Den kommentaren ter sig i våra ögon raljant och borde ligga under kommunens värdighet och yrkesstolthet. Dessa fakta borde kommunens utredare ha tagit reda på och redovisat i utredningen. Istället har man bara redovisat en forskningskälla. Med all tillgänglig fakta på bordet är det upp till beslutsfattarna

att göra egna ställningstaganden.

Kommentar

Kommunen vill understryka att beskrivningen av områdets historia endast är en kort sammanfattning. Delar av beskrivningen har omarbetats, se vidare under kommentar till yttrande nr 5.

- Det är stora brister när det gäller informationen till och samrådet med markägarna. Det är ju ändå enligt kommunens mening markägarna som ska släppa till marken för leder och det rörliga friluftslivet så att hotell, stugbyar och företag inom turismen ska kunna bedriva sina kommersiella verksamheter. Tidigare har kommunens tjänstemän och politiker varit noga med att även ha markägarna med sig i processen även när det gäller översiktsplaner. Det underlättar samarbetet och stärker förtroendet när man kommer längre fram i processen. Har demokratiandan försvunnit helt i Härjedalens kommun?

Kommentar

För arbetet med framtagande av FÖP för Bruksvallarna-Ramundberget-Mittådalen-Messlingen är kommunledningsutskottet utsedd till styrgrupp. Arbetsgruppen internt på kommunen består av ordförande i miljö- och byggnämnden samt 12 tjänstemän från olika förvaltningar.

Inför arbetet annonserades det under våren 2015 både lokalt och på kommunens hemsida om att markägare kunde inkomma med exploateringsönskemål samt om de var intresserade av att ingå i en arbetsgrupp.

För Bruksvallarna Ramundberget, 20 deltagare, respektive Mittådalen Messlingen, 20 deltagare, har två lokala partsammansatta arbetsgrupper arbetat tillsammans, med motsvarande sammansättning, även med markägare, som vid tidigare processer i samband med framtagande av översiktsplaner.

- Enligt Förvaltningsrättens dom finns ingen betesrätt för samernas renar på privat mark. Domen har vunnit laga kraft och skall därför följas oavsett vad Sametinget anser. Samerna har tillgång till alla delar av statens mark. Varje markägare har bara sin lilla privatägda del. Vart renarna får beta är ingen ny fråga. Det märkliga är att det vi hört berättas från äldre anhöriga är att samerna tidigare följde sina renar och att problemen var mindre då trots att många bönder hade aktiva jordbruk och sätervallar.

Kommentar

Kommunen har, som kommunen är ålagd att göra enligt Plan och bygglagen, redovisat alla riksintresseanspråk. Handlingarna justeras med information från Boverket om vad ett riksintresse innebär och hur det tas fram.

Kommunen diskuterar inte frågan om renbetesrätt då det finns lagar och domar, som kommunen inte har rådighet över, som reglerar denna.

Om man när det gäller turismen tar hänsyn till samernas önskemål om förtätning av bebyggelsen så är det ju det rörliga friluftslivet som sedan kan vara störande. Det gäller såväl för samerna som nyttjar statlig mark som för markägarna som får alla turister in på sina privata marker. Markägarna är hårt hållna av flera myndigheter och skattar för sina fastigheter. Medan företag inom turismen och privatpersoner gärna vill använda markerna utan att kompensera markägarna för detta. Sedan får markägarna slitaget och skräpet som de lämnar efter sig. Vi har tecknat ett avtal med kommunen om att de får gå över våra marker med en skidled och en skoterled. Men kommunen har tagit sig friheten att lägga en cykelled över markerna sommardag. *Detta finns det inget avtal om!*

När Allemansrätten kom så hade man knappast kunnat föreställa sig att den skulle användas i så stor omfattning i kommersiellt syfte. Detta faktum innebär ett helt annat nyttjande, slitage

och nedskräpning idag än när beslutet om Allemansrätten togs. Vi plockar ölburkar och skräp hela tiden och trots att vi runt sätervallen uppe vid Joners har inhägnat området så har vi massor av cyklister, skid – och skoteråkare som inte följer lederna utan kommer rakt över gården. Vi markägare och samerna har nog samma uppfattning om problemet med bristande hänsyn och kunskap om vad allemansrätten innebär bland dem som vistas i naturen.

Det är vår uppfattning att kommunen bör ställa krav på att alla näringsidkare inom turismen bör se till att upplysa sina kunder om vad Allemansrätten egentligen innebär och vilken hänsyn man måste ta när man vistas ute i naturen. Dessutom borde det vara näringsidkarna inom turismen som tjänar stora pengar på att marknadsföra och sälja "ledsystemen" som borde se till att lederna städas kontinuerligt och ersätta markägarna för nyttjandet.

Sedan är det lite skrämmande när man ser kommunens iver att tillskapa fler turistbäddar. Vi hoppas att man från politikernas sida inte tänker överexploatera området utan behålla västra Härjedalens genuina karaktär. Det är väl den turisterna egentligen söker sig till.

Kommentar.

Kommunen vidarebefordrar synpunkterna gällande spår och leder till berörda parter. I kommande detaljplaner är det av stor vikt att hänsyn tas till den genuina karaktären, även utformning av husen är något kommunen ständigt jobbar med.

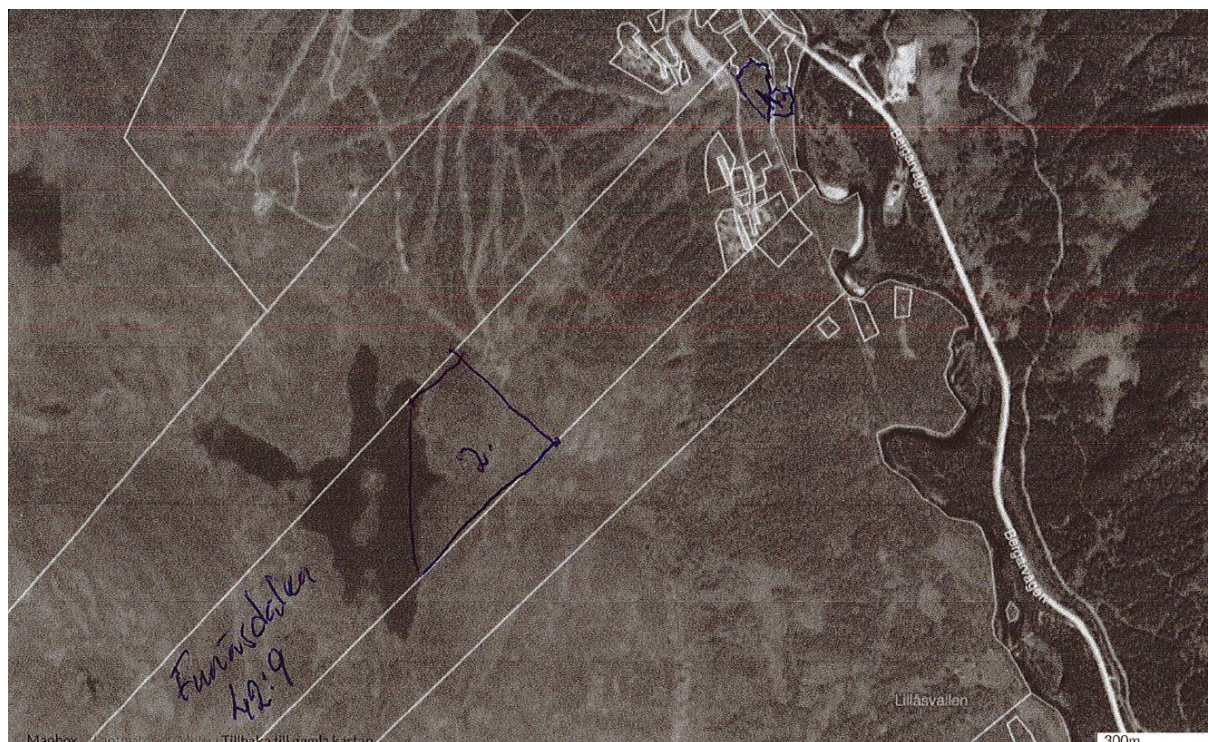
10 Peter Wagenius

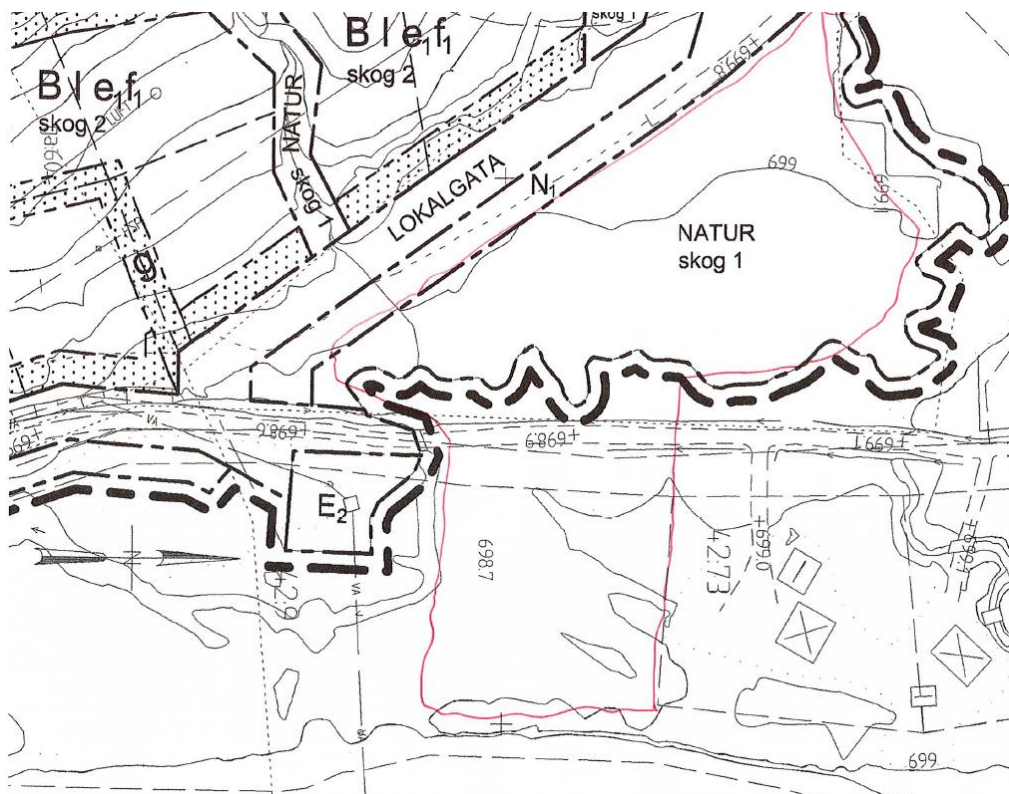
Yttrande

Jag Peter Wagenius begär att markerade områden 1 och 2 öppnas för exploatering i Översiktsplan för Ramundberget 2017, på Funäsdalen 42:9.

Område 1. Bebyggelse för tält/camping

Område 2. Bebyggelse för turistboende/event, t.ex. Fiske, jakt etc.

Kommentar

Område 1 ligger inom område med befintlig bebyggelse där kommunen är positiv till förtätning, tält/camping får utredas vidare i ev kommande detaljplan, vilket förs in i den beskrivande texten gällande område D2.

Område 2 ligger inom utmarkerat område för Kalfjäll. Ingen bebyggelse eller anläggningar, utom för friluftslivets behov bör tillåtas. Jakt och fiskestugor samt båthus för markägares behov är undantagna. Önskemålet är således tillgodosett i förslaget.

11. Unni Backén och Ulf Hansson

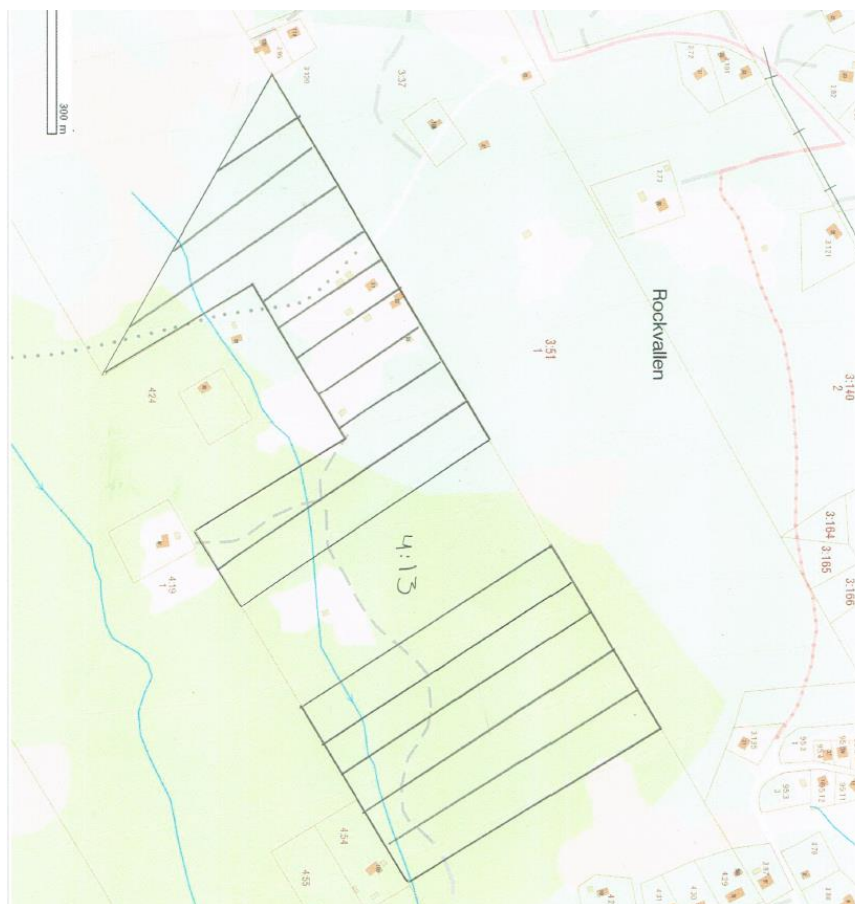
Yttrande

Ang översiktsplan Bruksvallarna Ramundberget m.fl.

I arbete med översiktsplanens vill vi att det skapas förutsättningar för boende både för turister och fast boende. Ska området överleva som turistområde, måste det finnas boende även för de som håller liv i bygden under icke turistsäsong.

Vår släkt har verkat i området i generationer och vi vill skapa möjligheter för att det ska kunna fortsätta vara så även generationer framåt.

Vi vill därför att det möjliggörs för husbyggnad inom vår mark Funäsdalen 4:13.

Kommentar

Området för BG6 utökas så att även detta område omfattas.

12 Marianne Eriksson

Yttrande

Yttrande angående översiktsplan över Bruksvallarna gällande campingplats.

Jag anser att en campingplats centralt i byn inte är lämplig.

En campingplats bör ligga lite avsides, kanske i början eller slutet av byn.

Förslaget på campingplats som är idag, ligger på en mycket naturskön plats, nära kulturmärkta gravplatser, byturen, pilgrimsleden, vattenskyddat område, betesmark.

Bruksvallarna är väldigt vacker, att placera en campingplats mitt i byn förstör verkligen det genuina vi har. Förslag på område för campingplats är mellan Bruksvallarna by och Bruksvallarnas skoterbana.

Kommentar

Den föreslagna campingen centralt i byn tas bort.

13 Mats Norberg

Yttrande

Vi tycker att marken omedelbart väster om BG8 är mycket lämplig för fritidstomter och att området önskas med i plan.

Området där Öjevägen ligger kan även vara med då gång/4-hjulingvägen ej är nån samfärdig väg, och utfart för boende på Öjevallen kan ske via tomtområdet.

Kommentar

Området BG 8 utökas något västerut.

14 Ulla Kojan**Yttranden**

Jag vill framföra min tanke/åsikt kring förslaget av en camping i Bruksvallarna.

Planritningen visar förslag på camping centralt i Bruksvallarna, nedanför Bruksvallarnas Getmejeri. Enligt min åsikt så förstör det byn. Inget läge för en camping mitt i en vacker fjällby (där jag själv bor).

Området är olämpligt för en camping på många faktorer både "Pilgrimsleden" och "Byturen" (viktiga kulturleder) passerar där samt att de gränsar mot Vikingagravar. I avgränsning till förslaget så är det dessutom vattenskyddat område.

Det är en fantastisk miljö i en genuin by och som det är i dag så betar både getter och hästar i närhet. Jag ser gärna att man lämnar aktuell mark orörd för fortsatt äng alt. betesmark.

Man kan även ställa sig frågan om det verkligen behövs en camping i byn då det finns Funäsdalens Camping samt i Ramundberget inom några mils avstånd.

Vi har flera boendeanternativ i byn som hotell och stugbyar som ska överleva på turismen. Utöver det så har det byggts mycket privatstugor de senaste åren och övervägande hyr ut sina bostäder.

Om det nödvändigtvis ska finnas en camping så bör den ligga strax utanför själva byn.

Kommentar

Den föreslagna campingen centralt i byn tas bort.

15 Kjerstin Valkeapää**Yttrande**

Jag vill framföra min tanke/åsikt kring förslaget av en camping i Bruksvallarna.

Planritningen visar förslag på camping centralt i Bruksvallarna, nedanför Bruksvallarnas Getmejeri. Enligt min åsikt så förstör det byn. Inget läge för en camping mitt i en vacker fjällby med många befintliga näringsidkare.

Området är olämpligt för en camping på många faktorer både "Pilgrimsleden" och "Byturen" (viktiga kulturleder) passerar där samt att de gränsar mot Vikingagravar. I avgränsning till förslaget så är det dessutom vattenskyddat område.

Det är en fantastisk miljö i en genuin by och som det är i dag så betar både renar getter och hästar i närhet. Jag ser gärna att man lämnar aktuell mark orörd för fortsatt betesmark. Vidare så kan det poängteras att det är Mittådalens samebys åretrunt marker samt att rennäring redan idag är hårt ansatt i området av det rörliga turistlivet.

Vikten att ha en bärkraftig rennäring bör verkligen beaktas av Härjedalens kommun och dess politiker.

Kommentar

Den föreslagna campingen centralt i byn tas bort.

16. Mittådalens sameby**Yttrande**

Mittådalens sameby har tittat på granskningshandlingen för den fördjupade översiktsplanen i Ramundberget, Bruksvallarna, Mittådalen och Messlingen och har följande kommentarer.

Rennäringen är en viktig näring inom Härjedalens kommun, en näring som ger många arbetstillfällen både inom den egna näringen men den ger också effekter för andra näringar i kommunen, t.ex. skoterförsäljare, bensinföretag, transportföretag och inte minst för turistföretag. Det är en särpräglad resurs för turism i området.

Mittådalens sameby menar att utbyggnad ska ske i redan etablerade områden för bostäder. Det vill säga i Messlingen/Baggården och Mittådalen samt i området runt Ramundberget och Bruksvallarna, ej

flytta gränsen för exploatering längre in i fjällvärlden. Kappruet exploateringen ska tas bort från översiktsplanen eftersom det är en ny exploatering i ett oexploaterat område. Samebyn hänvisar till yttrande som skickats in på Detaljplan för Kappruet.

Generellt så ska exploatering ske i områden som redan tidigare är exploaterade. Det är viktigt att ej flytta gränser för vad som är bebyggt ännu längre in mot fjällvärlden.

Samebyn anser att delar av planförslaget inte följer den strategi som man själva beskriver att all samhällsplanering ska i dag ske med inriktning mot en långsiktig, hållbar utveckling. Där man ska koncentrera ny bebyggelse i strategiska lägen i anslutning till redan befintlig bebyggelse eller förtäta befintligt bebyggda områden.

I planförslaget beskrivs att inga exploatering direkt berör riksintresset för rennärning utan att områden behålls och skyddas som kalvfjäll, passage för skid- skoter och vandringsleder eller kulturskyddsområde. Kommunen skriver: *Kommunen utgår ifrån att samebyarna, på möten och under planprocessen, med sina praktiska kunskaper och erfarenheter av renskötseln själva har kunnat vara med i bedömningar av kvaliteten och betydelserna av renarnas betesområden.*

Samebyn vill påpeka att vid möten rörande både FÖPen och detaljplanen för Kappruet och i skrivelser om Kappruet har samebyn beskrivit på papper och med kartor hur betesområdena värderas och fungerar i ett sammanhang. Vilka konsekvenser en exploatering i ett relativt orört område kan få. Samebyn har beskrivit att det är just den kumulativa effekten av en exploatering, på ett nytt ställe som är problematisk. Att exploateringen blir en ny kanal in i fjället, att mera människor kommer röra sig i området. Att då beskriva att rennärningen skyddas av att lägga ut leder är problematiskt. En exploatering (byggnader, skidbackar hotell restauranger) berör ett direkt område, människorna som besöker och nyttjar exploateringen kommer även nyttja omkringliggande områden.

Kommentar

Kommunen menar att samebyns synpunkter som framförts både under arbetsgruppsmöten men även i de samrådstillfällena som funnits har till största del beaktas. Kommunen har t.ex., valt att vara väldigt restriktiv med att lägga ut områden för exploatering på statlig mark, öster om Ljusnan i Bruksvallarna samt tagit bort tidigare utlagda områden för exploatering mellan Messlingen och Mittådalsvallarna. Däremot har kommunen gjort en annan avvägning mellan olika intressen och ett annat ställningstagande gällande exploateringsområdet i Kappruet. Handlingarna justeras så att det tydligt framgår att kommunen har gjort andra ställningstaganden än de framförda synpunkterna från samebyn.

Planförslaget tar upp de saker som samebyn påpekade under samrådet exempelvis den ökande sommarturismen, fler människor på fjället osv. Däremot så beskriver inte miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) vad planförslaget faktiskt får för konsekvenser. MKB beskriver kanalisering och dialog. Samebyn anser att det är ett sätt att agera men inte en beskrivning av vad planförslaget faktiskt får för konsekvenser. Planförslaget och MKB beskriver även att leder kan dras om och områden stängas. Samebyn anser att skrivelsen om att stänga områden inte är praktiskt genomförbart med dagens lagstiftning och med tanke på allemansrätten. Skrivelsen ska tas bort då den är felaktig och kan ses som en åtgärd som faktiskt inte är genomförbar.

Kommentar

Kommunen menar att det har redogjorts för planens konsekvenser i den upprättade MKB. Även Länsstyrelsen och Sametinget bedömer att kommunen har tillgodosett tidigare lämnade synpunkter angående rennärningen. Kommunen menar att samebyn har rätt i att det inte enligt lagstiftning går att hindra folk från att använda vissa leder, men menar ändå att det går att minimera antalet människor inom vissa områden, under vissa tider genom att informera och "stänga" leder.

Samebyn anser att planförslaget påverkar renskötseln. Ställningstaganden som att lägga ut exploatering på statlig mark, att flytta gränsen för vad som är exploaterat längre in i fjällvärlden, en

ökning av antalet besökare samt en ökning av antalet ökande bäddar på fel ställen minskar flexibiliteten för renskötseln. Markerna krymper vilket även minskar renskötselns möjligheter att anpassa sig till klimatförändringar.

Kommentar

Kommunen menar att de enda lokaliseringar av exploatering på statlig mark är belägna mitt inne i Bruksvallarnas bykärna. Kommunen anser att detta är förenligt med de riktlinjer som lagts fram i FÖP:en. Enligt SOU 2017:71 ska även bostadsbyggande på statlig mark utredas och underlättas. Endast några mindre tillkommande enskilda bygglov kan tillkomma på statlig mark, men dessa får på sedvanligt vis prövas i bygglovsprocessen.

17 Yngve Ström

Yttrande

Vi kräver att kommunen i översiktsplanen tar bort riksintresset för rennäringsen från våran fastighet Funäsdalen 40:3 (två skiften) Det kan inte vara möjligt att kommunen kan lägga in ett riksintresse för rennäringsen i översiktsplanen när det finns ett domslutsbeslut, det så kallade renbetesmålet, att det inte finns någon betesrätt på våra marker.

Kommentar

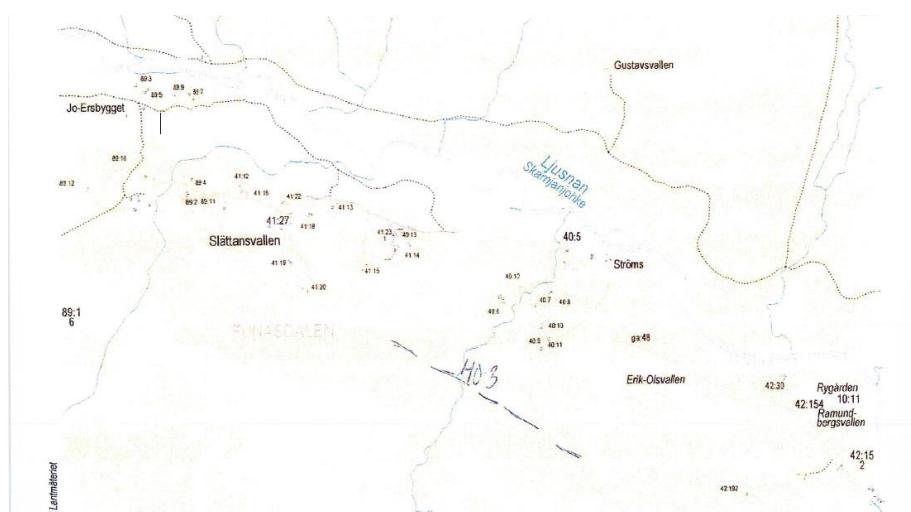
Se kommentar under yttrande nummer 5.

Ta bort kravet på att regelbundna samråd och dialoger med Ruvhten Sitje ska hållas, sid 68, samebyn ligger utanför planområdet och har ingen betesrätt inom området,

Kommentar

Kommunen anser att det är viktigt att näringarna (t.ex. turism, jord- och skogsbruk, rennäringsen) och företag som verkar idag fortsättningsvis värnas och att dess utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Kommunen bedömer att dialog mellan olika parter och verksamheter är det enda sättet att och få en hållbar utveckling där flera aktörer kan samverka och samexistera.

På den del av fastigheten 40:3 Ramundberget vill vi göra en förtätning av befintlig fritidsbebyggelse, hela fastighetens bredd, bifogar karta.

Kommentar

Kommunen anser att det är viktigt att vara restriktiv med ny bebyggelse i området på grund av dess kultur- och naturvärden. Länsstyrelsen har i tidigare planer för området anført att områdets närhet till det obrutna fjällområdet gör att det bör bevaras som en närzon för det rörliga friluftslivet. Enstaka kompletteringar av bebyggelse kan prövas med bygglov inom redan befintligt bebyggda områden och i områden angränsande till dessa. Detaljplan kan krävas om ny bebyggelse planeras i ett större sammanhang.

Yttrandet föranleder ingen ändring av planhandlingarna.

18 Eva Tollin**Yttrande**

Jag anser inte att platsen på översiktsplanen för campingplats är lämplig. Den ligger centralt i byn intill vattenskyddat område, kulturmärkta gravhögar, pilgrimsled mm. Bruksvallarna är en naturskön by och om camping ska upprättas så lägg den utanför byn.

Kommentar

Den föreslagna campingen centralt i byn tas bort.

19. Tännäs LRF- avdelning**Yttrande**

Synpunkter på samrådsredogörelse angående fördjupad översiktsplan Bruksvallarna Ramundberget
Det kan inte vara möjligt att kommunen kan lägga in ett riksintresse för rennäringen i översiktsplanen! LRF kräver att riksintresseanspråken tas bort. Vi hänvisar till 2004 års översiktsplan över Härjedalens kommun, då samma fråga var uppe för prövning, och då konstaterades det att någon renbetesrätt på privat mark inte finns. Därmed är det inte möjligt enligt domsluts beslut i det så kallade renbetesmålet att lägga ut ett riksintresse för rennäringen där. Det är samma dom som gäller nu som då! Vi måste kräva att politikerna som ska besluta i denna fråga läser på innan beslut fattas. Äganderättsfrågan står på spel!

Hänvisning till sidan 14-15 i samrådsredogörelsen;

Ett märkligt svar från kommunen att endast hänvisa till en historiebok av Eva Ljungdahl då LRF skrev i samrådet att hela påståendet inte är vetenskapligt bevisat enligt professor Baudou som uttalade sig om detta i den s.k. Härjedalsdomen angående renbetesmålet. Då kan det inte vara lämpligt att det argumentet finns med i översiktsredogörelsen.

Kommentar

Se kommentar under yttrande nummer 5.

Kommunen påpekar att historiebeskrivningen endast är en kort sammanfattning. Historieavsnittet i planhandlingarna ses över redaktionellt inför antagandet.

Vi får även här kräva att politikerna som ska besluta i frågan läser på innan beslut fattas. Det ligger ett stort ansvar på er, då denna fråga är av stor betydelse för en fortsatt jordbruks- och säterdrift i det aktuella området!. Det är nog med intrång på dessa marker genom olaga bete varje år, långt ner i dalgångarna, utan att där finns ett riksintresse för rennäringen. När säterbrukarna kommer med sina djur till sätrarna på försommaren finner de oftast sina betesvallar redan betade av renar ända in på säterbyggnaderna, och med skarp urindoft och renskit som boskapen skyr långt efter det renarna lämnat området. Ska de ha vilja att fortsätta med sina jordbruk måste detta upphöra. Ja eller nej till riksintresse för rennäringen har därmed en avgörande betydelse över hur byarna som nu har välskötta grönytor kommer att se ut framledes.

Kommentar

Kommunens politiker har intagit ställningen att det är viktigt att de näringar (t.ex., turism, jord och skogsbruk, rennäring) och företag som verkar idag fortsättningsvis värnas och att dess utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Alla inkomna synpunkter är redovisade för politiken. Kommunens vilja är inte att utpeka någon näring att vara viktigare än någon annan. Avvägning mellan olika intressen får göras i varje enskilt fall. Samverkan och dialog är viktiga redskap för att skapa möjligheter för samexistens vilket även Länsstyrelsen betonar vikten av i sitt yttrande. Kommunen har, som kommunen är ålagd att göra enligt Plan och bygglagen, redovisat alla riksintresseanspråk. Handlingarna kompletteras med information från Boverket om vad ett riksintresse innebär och hur det tas fram. Kommunen har inte diskuterat frågan om renbetesrätt då det finns lagar och domar, som kommunen inte har rådighet över, som reglerar denna.

20 Jamtli**Yttrande**

Jamtli har tagit del av samrådsredogörelsen och ansluter sig till Fjällmuseets synpunkter avseende områdets kulturmiljöer. I övrigt har Jamtli ur kulturhistorisk synvinkel inget att erinra.

Kommentar

Se Kommentar under yttrande nummer 45.

21 Willy Skjeggerud**Yttrande**

Som fastighetsägare och ansvarig för driften av Messlingen Fjällby vill vi gärna komma med några inspel till Granskningshandlingen för den Fördjupade översiktsplanen.

Fornybar energi

Vi mener, som i forbindelse med samrådet, at det er oklokt og særledes lite fremtidsrettet i en ÖP i 2017 kun säga om fornybar energi följande:

«I den kommunomfattande ÖP 2004 anges at ingen vindkraft bör tillåtas inom planområdena da en sådan inte bedöms förenlig med turismens, friluftslivets och områdets rekreativsvärde».

Hur ställer planen sig till lokalt bruk av bio- och solenergi? Skal detta också nekas?

I dag jobber hele verden for å utnytte fornybarenergi som bio-, vind- og solenergi på et mest mulig effektivt sett for å erstatte/reducere CO2-utslipp og eliminere kärnkraft. At Messlingen-området och de övriga områden i planen skal ha en besvist strategi på at inte ta del i denna utvikling de neste 30-40 år virker konstigt? Dette borde ses i sammenhang med at området kan vara lämplig för utnyttjande av bio-, vind och solenergi och at teknologin utviklar sig snabbt.

At utvikla Messlingen-området med 6000 nye bæddar utan at ha möjlighet till at nytta lokal energi känns mycket konstigt.

Om FÖP skal säga något om detta borde det vara i en positiv mening som skulle ge markägare och exploaterer möjlighet till innanför normala krav och processar kunna planlägga och ansöka för at nytta lokale fornybare resurser.

Kommentar

Kommunen ställer sig fortsatt restriktivt inställd till att lägga ut områden för exploatering för vindkraftsverk i fjällområden. Mindre gårdskraftverk och solfångare/solpaneler kan prövas via bygglov. Frågan tas med vidare in i arbetet med framtagande av ny ÖP, som är under upprättande.

Område BT6 Messlingen

Inom detta område är vår önska och plan at utvikla "centrum" i Messlingen Fjällby med stort utbud av handel, service, opplevelser och aktiviteter och mycket folk. Vi tänker oss en relativt hög utnyttjande av arealen för utvikling av kombifastigheter med verksamhet/verksamhet,

bostadsrättslägenheter/-stugor, uthyrningslägenheter, uthyrningsstugor och hotell. Vi önskar i detta område ha möjlighet att bygga med 3 våningar ovan mark. Denna exploatering vill bli planerat på båda sidor av landsvägen och i området omkring Baggården. Vi tror att en del av lägenheterna/stugorna i detta område vill kunna organiseras inom begreppet "delingsekonomi". I Samrådshandlingen var arealen BT6 totalt 60 Ha (78-18). I Granskningshandlingen är arealen ca 95 Ha. Vi tycker att hela området borde kunna ge plats till 300 hus/lägenheter och att tillkommande bäddar med utgångspunkt i att en större del av bebyggelsen blir komprimerat och delvis i 3 våningar inom området uppskattas till 3000 och ber om att detta ändras i planen.

Området BG 11 Messlingen

Området omfattar ca 33 Ha. Vi menar att antal tomter kan ökas till 70 tomter och 420 bäddar. Arealen vill då utgöra ca 4 700 m² per tomt.

Området BG 12 Messlingen

Området omfattar ca 68 Ha var av 12,5 Ha består av myrmark. Vi menar att antal tomter kan ökas till 120 tomter och 720 bäddar. Arealen vill då utgöra ca. 4 700 m² per tomt.

Vi håper att disse innspill vil bli ivaretatt og innarbeidet i Fördjupat översiktsplan för Bruksvallarna-Ramundberget-Mittådalen-Messlingen.

Kommentar

Hur många våningar som tillåts får utredas i kommande detaljplan. Kommunen anser dock att det är viktigt att den lokala karaktären bibehålls. I hela Messlingen området ger FÖP möjlighet till nästan 6 000 tillkommande bäddar. Kommunen anser inte att det kan vara realistiskt att utöka antalet bäddar med ytterligare 27 %.

22 Anders Näsvik och Maria Åhr

Yttrande

Vi har fått kännedom om ev. förtätning av tomtområdet etapp 1 och 2 Björkliden. Följande synpunkter anser vi bör beaktas i det fortsatta planarbetet:

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende.

Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer att förändra hela karaktären på Björklidens Fjällby på ett negativt sätt. Fastighetsägarnas tomtval och investeringar grundar sig på dom förutsättningar som gavs i detaljplanen för etapp 1 och 2. Vi anser att kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse av förtätning av området. Efter intensiv och delvis emotionell email-växling angående detta vet vi att den absoluta majoriteten i Björkliden delar våra synpunkter. De illustreras dessutom delvis, tror vi utan att veta detaljerna, av kamarrättsprocessen som föregick exploateringen av etapp 1 och 2.

Kommentar

Kommunens inställning är att det är bättre att göra förtätningar i redan bebyggda områden än att ta nya jungfruliga områden i anspråk för bebyggelse. Detta innebär dock att stor vikt ska läggas på att bevara områdets karaktär, även spår, leder och grönområden är viktiga att beakta i kommande planering. Hur en förtätning ska ske och hur många nya tomter som kan tillskapas blir en fråga för kommande detaljplaneprocess. I en sådan process får de som blir berörda yttra sig över förslaget. Handlingarna revideras så att antalet tomter som föreslås inom D5 tas bort.

23 Jakob och Maria Wallden

Yttrande

Angående förslaget till den nya översiktsplanen så har vi som fastighetsägare till fritidsfastighet i Björkliden, Bruksvallarna, synpunkter på planeringen av vårt område.

Angående förtätning av tomtområdet etapp I och 2 Björkliden så har vi följande synpunkter i det fortsatta planarbetet.

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende. Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer att förändra hela karaktären på Björklidens Fjällby på ett negativt sätt. Fastighetsägarnas tomtval och investeringar grundar sig på dom förutsättningar som gavs i detaljplanerna för etapp 1 och 2. Vi anser att kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse i förtätning av området.

Kommentar

Se kommentar under yttrande nummer 22.

24 Dagmar Edung

Yttrande

Som ägare till fastigheten Ljusnedal 1:236 vill jag i ärendet framföra följande: Enligt förslaget är ett område utlagt vid tillfartsvägen ner till Bruksvallarnas Fjällhotell i Bruksvallarna. Det har kommit till min kännedom att just detta område diskuteras som en möjlig plats för en framtida campingverksamhet. På motstående sida av vägen finns en samlad bebyggelse om 18 fritidshus - Langgrubbans samfällighetsförening.

Ang. område beläget väster om mejeriet i Bruksvallarna (benämnt "Området" nedan). Området ligger inom området benämnt BT3 i kommunens digitala karta. BT3 är vidare beskriven i Granskningshandlingen utställd av kommunen, och enligt denna beskrivning finns inga planer på campingverksamhet inom området BT3. Är det så att det trots allt finns sådana planer är det oroväckande att dessa inte med tydlighet framgår i det på kommunens hemsida publicerade materialet. Inom området benämnt BGS framgår däremot planer på campingverksamhet. Om det är så att ett campingområde trots allt kan bli aktuellt skulle min fastighet i praktiken bli närmaste granne. Det ligger nära till hands att tro, med tanke på närheten till skoterledsspåret, att det föreslagna campingområdet kommer att locka många "skotercampare". Idag går skoterledsspåret direkt gränsande mot min tomt i söder och jag upplever en stadigt ökande skotertrafik år från år. Ett nytt campingområde som ligger i direkt anslutning till skoterleden innebär att skoterbelastningen ökar i väsentlig grad och skulle i praktiken också påverka Langgrubbans samfällighetsförening med ökat buller och avgaslukt.

Ett campingområde på denna plats kommer också att slå sönder den bebyggelsekultur som finns i Bruksvallarna. Här finns en mer än 300 årig bygdekultur med småskaligt jordbruk och öppna ängar. Att förlägga ett campingområde mitt i denna kulturmiljö är inte bra. Det finns en stor risk att området, speciellt sommartid påverkar områdets karaktär på ett mycket negativt sätt. Många andra campingområden framstår som rutmönster av vägar och slitna ytor med ett stort antal lastpallar under sommaren! Om ett behov av campingområde föreligger bör ett sådant förläggas till ett ytterområde närmare björkskogen där verksamheten kan döljas på ett avsevärt bättre sätt. Att föreslå ett campingområde mitt i det öppna jordbrukslandskapet i Bruksvallarna står i hög grad i direkt motsatsförhållande till den policy och det designprogram för bebyggelse, som Härjedalens kommun antagit. Jag motsätter mig därför att området planeras campingområde av ovanstående skäl.

Kommentar

Den föreslagna campingen centralt i byn tas bort.

25 Anders Södergren, Elisabeth Löfskog Södergren

Yttrande

Vi vill framhäva mina åsikter och de flesta som har fastigheter i Björklidens Fjäll by i Bruksvallarna.

Jag tog mig friheten att kopiera en skrivelse som en annan av oss skrev och som sammanfattar på ett bra sätt våra åsikter.

Ang. översiktsplan som inkluderar Bruksvallarna/Björkliden.

Vi har fått kännedom om ev. förtätning av tomtområdet etapp 1 och 2 Björkliden. Följande synpunkter anser vi bör beaktas i det fortsatta planarbetet:

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende.

Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer att förändra hela karaktären på Björklidens Fjäll by på ett negativt sätt. Fastighetsägarnas tomtval och investeringar grundar sig på dom förutsättningar som gavs i detaljplanen för etapp 1 och 2. Vi anser att kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse av förtätning av området. En ändring av detaljplanen som tillåter förtätning av området skulle drastiskt ändra förutsättningarna kring känslan av vår fastighet och även värdet kommer att påverkas negativt. Vi valde tomt och placering av huset utefter att det inte skulle bebyggas på de grönområden man nu vill exploatera.

Förtätningen skulle inte gynna någon av oss fastighetsägare på området, förutom han som vill sälja fler tomter. Vi blev otroligt besvikna när jag fick vetskap om planerna och går planerna igenom överväger vi att sälja och lämna området. Samma känsla har flera av de andra. Man känner sig lurad helt enkelt.

Vi hoppas att ni ska ta våra tankar i beaktande när ni fortsätter er planering.

Kommentar

Se kommentar under yttrande nr 22.

26 Claes Bengtsson , Langgrubbans Samfällighetsförening

Yttrande

Området BT3 är beskrivet i Granskningshandlingen utställd av kommunen, och enligt denna beskrivning finns inga planer på campingverksamhet inom detta område. En under funktionen "detaljinformation" i kommunens digitala karta nämns däremot en kamping på området väster om mejeriet gränsande till Langgrubbans Samfällighetsförening. (se nedan utdrag från digital karta/detaljinformation)

- Att kommunen gör ett förtydligande av detta motsatsförhållande
- Att remisstiden för den fördjupade översiktsplanen (MB 2015-300) förlängs eftersom det är i intresset av samfällighetens medlemmar att få tydlig information för att kunna utvärdera eventuella konsekvenser för sina respektive fastigheter och ges möjlighet att föra fram eventuella synpunkter.

Kommentar

Det centralt placerade området för camping i Bruksvallarna plockas bort.

27 Jan och Annika Eckerlid

Yttrande

Ang. översiktsplan som inkluderar Bruksvallarna/Björkliden.

Vi har fått kännedom om planerad förtätning av tomtområdet etapp 1 och 2, Björkliden. Följande synpunkter bör beaktas i det fortsatta planarbetet:

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende. Det är dessa förhållanden som karakteriserar orten vilket boende och gäster uppskattar. Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer att förändra hela karaktären på Björklidens Fjällby på ett mycket negativt sätt. Fastighetsägarnas tomtval och investeringar grundar sig på dom förutsättningar som gavs i detaljplanen för etapp 1 och 2 vilket riskerar att dramatiskt förändras med en förtätning. Vi anser att

kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse av förtätning av området.

28 Fastighetsägarna på Trappåsvägen (Björkliden)

Yttrande

Vi är fastighetsägare i Björklidenområdet i Bruksvallarna och vill ge vår syn på förslaget när det gäller området D5 Björkliden.

Enligt granskningshandlingen som finns utlagd på kommunens hemsida ges för området beskrivningen: "Område med befintlig detaljplan. Viss förtätning kan göras med ca 25 tillkommande nya tomter (ca 170 bäddar), men även ändra bygggrätten på den s.k. hotelltomten så att det blir möjlighet att istället för lägenheter etablera ett hotell med ca 70 bäddar, och restaurang med två våningar och en suterrängvåning på 850 m2 BYA och 300 m2 skärmtak över garage."

Den beskrivningen innehåller inga detaljer. Vi har från vår samfällighets styrelse erhållit information om vilka tankar som markägare/exploatören har för området. Enligt denna information avses allmänningar inom planområdena för etapp 1 och 2 i Björkliden tas i anspråk för tomter. Vidare avses en ny etapp 3 i exploateringen innebära att hela den obebyggda markremsan mellan Trappåsvägen och Vallarvägen tas i anspråk för nya tomter, samt att den s.k. hotelltomten exploateras hårt med enbart nya tomter. Konsekvensen av förslaget är att i stort sett all obebyggd naturmark/fjällbjörkskog inom och omkring vårt område blir bebyggd.

När våra tomter började säljas för över tio år sedan fanns enbart en plan för etapp 1. Områdets allmänningar skulle enligt förrättningen för samfälligheten för VA-system och vägar skötas av samfälligheten. Detta gällde även markremsan ned mot Vallarvägen. Då fanns inga som helst antydningar om vare sig framtida exploatering av allmänningar eller en etapp 2.

Områdets karaktär skulle präglas av stora tomter, naturmark, försiktig avverkning på tomterna. Husen skulle uppföras enligt designprogrammet för V Härjedalen. Den slutliga planen påverkades av Läns museets överklagan där man pekade på att byggnationen inte skulle få störa de kulturvärden som den gamla byn har.

Gemensamt för hela området är att vi byggt våra hus enligt förutsättningarna i detaljplanerna. Allmänningarna och omgivningen med björkskogar var en viktig faktor i våra val av utformning av hus och placering av husen. En förändring enligt exploatörens tankar skulle kraftigt förändra förutsättningarna till det sämre och inverka starkt negativt på områdets karaktär.

För oss som bor på Trappåsvägen skulle närmiljön påverkas mycket starkt. Björkskogen mot Vallarvägen är en korridor med mycket djurliv, och den ger ett skydd mot vägbuller. Omvänt innebär en utbyggnad längs vägen att området blir mycket framträdande och påverkar hela byns utseende. Kulturbbygden blir förminskad och kommer att domineras av fritidshus/villor i en stor exploatering.

Vi känner oss mycket besvikna på att översiktsplanen lämnar utrymme för en så stor och negativ förändring av området som exploatörens planer skulle innebära.

Placeringen av tomter längs vägen berör en annan fråga som borde tas upp i planen. Trafiksituationen längs Vallarvägen mellan Myhrs väg och vägen ned till skidstadion och ICA är mycket farlig för fotgängare då det helt saknas gångbana. Detta gäller särskilt vintertid och i mörker. Skolbuss och skidbuss stannar i vägbanan för att ta upp och släppa av passagerare. Trafiken är snabb och särskilt tät under skidsäsongen i Ramundberget, och det är en kurva i korsningen. Planen berör gångtrafiken allmänt, men borde särskilt ta upp att mark reserveras för gångbana och busshållplats på denna sträcka, d.v.s. där exploatören föreslår tomter. Gångtrafik från hela övre byn inklusive Björklidenområdet använder här vägbanan för att ta sig ned till ICA och skidstadion.

29 Anders och Charlotte Snihls**Yttrande**

Vi är fastighetsägare i Björklidenområdet i Bruksvallarna och vill ge vår syn på förslaget när det gäller området D5 Björkliden.

Vi har fått kännedom om ev. förtätning av tomtområdet etapp 1 och 2 Björkliden plus en ytterligare utbyggnad i en etapp 3, på befintliga grönområden inom fastigheten. Följande synpunkter anser vi bör beaktas i det fortsatta planarbetet:

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende.

Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer att förändra hela karaktären på Björklidens Fjällby på ett negativt sätt.

Inte bara är det negativt för alla oss som köpt och byggt i området med andra utlovade förutsättningar - det går helt på tvärs med det som gör Bruksvallarna så unikt och som skiljer det från andra fjällorter, nämligen varsam exploatering i harmoni med naturen och omgivningarna. Långsiktigt kommer en aggressiv exploatering göra att orten förlorar sin karaktär och det som är unikt, och därmed sin attraktionskraft.

Det är därför inte bara en angelägen fråga för oss som boende i området utan för hela orten. Att godkänna dessa planer kan vara rent kontraproduktivt om man vill skapa bestående arbetstillfällen och inkomster för boende Funäsfjällen. Vi är övertygade om att många som väljer att komma hit idag gör det p.g.a. att området skiljer sig markant från andra fjällorter. Låt oss behålla den konkurrensfördelen. Detta är något vi hört från många av våra hyresgäster. De flesta är numera återkommande hyresgäster varje år.

Vi anser att kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse av förtätning av området.

Kommentar till yttrande 27-29

Se kommentar under yttrande 22.

30 Sune Slättan**Yttrande**

Jag kräver att kommunen i översiktsplanen tar bort riksintresset för rennäringen från min fastighet Funäsdalen 41:3 (tre skiften) Det kan inte vara möjligt att kommunen kan lägga in ett riksintresse för rennäringen i översiktsplanen när det finns ett domslutsbeslut, det så kallade renbetesmålet, att det inte finns någon betesrätt på mina marker.

Ta bort kravet på att regelbundna samråd och dialoger med Ruvhten Sitje ska hållas, sid 68, samebyn ligger utanför planområdet och har ingen betesrätt inom området,

Kommentar

Se kommentar under yttrande nummer 5 samt 19.

31 Anette Larsson och Mats Erlander**Yttrande**

Våra synpunkter grundar sig på läget för vår gård/tidigare fjällägenhet Orrhögen i Bruksvallarna med fastighetsbeteckning Ljusnedal 1:156, men också rent allmänt där vi vill värna om värden inför ev. exploatering av området.

Vår gård Orrhögen ligger i direkt anslutning till området som betecknas BT3 där boende för tät bebyggelse föreslås. För att bibehålla gårdens kulturella värde anser vi att förslaget bör omprövas, för att inte riskera att gården hamnar i direkt anslutning till ett bostadsområde. Vi vill gärna bjuda ut

er och tillsammans i dialog se över vilka möjligheter som kan vara rimliga. Det finns områden i byn som är nytillkomna, där man ej avser bedriva levande gård(ar) och ej heller är utformade så - där vi föreslår att möjlighet till ev. nybebyggelse kan prioriteras.

Nyligen beviljades vi rivningslov för gårdens stora ladugård/lada samtidigt som vi fick ett positivt förhandsbesked för att starta en återuppbyggnad av densamma. Vi vill bedriva en levande gård med egna djur och betesmark i angränsning till gården, såsom släkt och generationer har gjort före oss. Vi vill bidra till att bibehålla och måna om det kulturella värde som vår gård har, vilket också innebär att Orrhögen har ett läge i byn som är en mycket viktig del av Bruksvallarnas ursprungliga karaktär.

När det gäller BG 5 är det mycket viktigt att området regleras så att byggnader lågmålt smälter in i omgivningen och anknyter till den natur som finns där.

Vi vill också lyfta fram att exploatering längre tillbaka i tiden gjorts, där bebyggelsen i högre grad harmoniserar med naturen än det som uppförts på senare tid. Som exempel att nämna är, enligt vårt sätt att se på det - det nybyggda området intill Walles Fjäll hotell där man till stor del inte lyckats få bebyggelse att smälta in i fjällslutningen på ett naturligt sätt. Vi hoppas att den nya fördjupade översiktsplanen tillsammans med ett uppdaterat Planprogram kan ge de verktyg som behövs för att området skall kännas naturligt vackert och naturnära.

Kommentar

I eventuell kommande detaljplanering i anslutning till Ljusnedal 1:156 ska skyddsavstånd för djurhållning beaktas med 500 meter i enlighet med vad som framgår i planhandlingarna under rubriken Areella näringar. Kommunen är restriktiv till att ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse. Detta kompletteras även in under texten för BT3 och BG5.

32 Åsa och Anders Cederlund

Yttrande

Vi har en fastighet på Myhrs väg 9 i området Björkliden, Bruksvallarna. Vi har nu nåtts av informationen att nuvarande område kommer att förtätas och att den detaljplan som gällde när vi köpte fastigheten 2004 kommer att ändras. Vi anser detta vara mycket olyckligt för området som helhet men för egen del i synnerhet. Vi var tidigt med i första etappen om att välja tomt och gjorde det med omsorg och utgångspunkt från de grönområden som ej skulle bebyggas. Vår fastighet hade allmänning både framför och bakom vårt tomt vilket var anledningen till val av vår tomt.

I Etapp II (?) styckades en tomt av mittemot vår på ett område som var planerat som allmänning - så redan där ändrades detaljplanen. Om vi nu ska få ytterligare två tomter nedanför vår tomt inklusive en väg försämrar förutsättningarna avsevärt. Vid vårt val av tomt var det tydligt att området nedanför oss ej skulle bebyggas och vi tycker oss också minnas att man då sa att marken ej var lämplig att bebyggas.

Att det planeras för ytterligare en "Etapp III" med en större mängd tomter anser vi försämma för många i området och ta bort den fjällnära naturen.

33 Magnus Rydén och Gerd Nyhem

Yttrande

Ang. förtätning av tomtområdet etapp 1 och 2 Björkliden. Bör följande beaktas i det fortsatta planarbetet:

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende. Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer starkt förändra hela karaktären på

Björklidens Fjällby på ett negativt sätt. Fastighetsägarnas tomt val och investeringar grundar sig på dom förutsättningar som gavs i detaljplanen för etapp 1 och 2. Att nu i efterhand ändra för att gynna enskild vinning på bekostnad av miljö, natur, karaktär och givna löften måste anses omoraliskt. Vi anser att kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse av förtätning av området. Noteras kan att när vi byggde i etapp 1 var detaljplanen och designprogrammet så heligt att vi inte kunde få ett ordentligt loft på huset och inget hus fick ha fönster utan spröjs etc. det var ingen hejd på detaljstyrning samt att inga fler tomter kunde bebyggas, men nu pratar tydligen pengarna sitt tydliga språk och fina ambitioner kommer till korta.

34 Lars Karlsson

Yttrande

Området Björkliden i Bruksvallarna är planerat enligt gällande detaljplan att vara glesbebyggt med betydande inslag av grönområden för att få känslan av en fjällby i björkskog och för bullerdämpning mot vallarvägen.

Att väsentligt förtäta området förändrar i betydande omfattning karaktären på området till det negativa, i synnerhet för de som har byggt från början med löfte om att områdets karaktär skulle bestå och inte förtätas. Dessutom ökar bullerexponeringen för många fastigheter samt försvårar för eventuellt framtida gångstråk som skulle kunna sammanbinda övriga byn (och Björkliden) med skidstadionområdet och minska biltrafiken, i synnerhet vid större arrangemang (detta är idag ett problem).

Jag har svårt att förstå syftet med att sönderexploatera ett unikt område som vad jag kan förstå endast gagnar enskilda exploatörer ekonomiskt.

35 Anders Lindgren

Yttrande

Om byggnation av småhus kommer att ske norr landsvägen, söder om husen i Björklidenområdet, väster om uppfarten till Björklidenområdet kommer Bruksvallarnas unika karaktär att skadas.

Kommer många småhus att finnas så nära landsvägen kommer Bruksvallarna att se ut som vilken fjällort som helst, vilket innebär m.a.o. att Bruksvallarnas unika karaktär eroderas. Ett sådant beslut att tillåta en sådan bebyggelse på detta ängs- och naturområde torde bli prejudicerande och kommer absolut försämra Bruksvallarnas attraktionskraft.

Ny bebyggelse bör tillskapas främst lite "gömt" i områden, som Björkliden.

Kommentar 32-35

Se kommentar under yttrande 22.

36 Härjedalens Markägareförening, Peter Wagenius ordf.

Yttrande

Härjedalens Markägareförening vill framföra följande:

Riksintresse för rennäringen på privatmark ska avföras från Översiktsplan.

Till dags dato har tre(3) avgöranden i Högsta Domstolen avgjorts med domslut som visar att ingen rätt till renbete finns på de marker som domarna behandlat.

Dessutom har Europadomstolen också avgjort ett överklagande av Härjedalsdomen/Renbetesmålet med samma utslag.

Det vore en ynnest om kommunala tjänstemän kunde respektera beslut från den högsta juridiska instansen detta land har. Allra helst som desamma inte kan redovisa någon juridisk grund för sina ställningstaganden. Att de enligt egen utsaga inte känner sig mogna att efterleva domarna är inte ett hållbart argument. Vill desamma driva politik bör de lämna sina tjänsteuppdrag för att ansluta sig till ett politiskt parti.

Att vissa markägare skrivit avtal om renbete är heller ingen grund för att ålägga markägare Riksintresse för rennäringen utan berörda markägares medgivande.

Kommunen borde istället arbeta för att ta bort de redan felaktiga besluten att redovisa Riksintresse för rennäringen i planer (som t ex i Lofsdalen) som redan finns.

Kommentar

Kommunens politiker har intagit ställningen att det är viktigt att de näringar (t.ex., turism, jord och skogsbruk, rennäring) och företag som verkar idag fortsättningsvis värnas och att dess utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Alla inkomna synpunkter är redovisade för politiken. Kommunens vilja är inte att utpeka någon näring att vara viktigare än någon annan. Avvägning mellan olika intressen får göras i varje enskilt fall. Samverkan och dialog är viktiga redskap för att skapa möjligheter för samexistens vilket även Länsstyrelsen betonar vikten av i sitt yttrande. Kommunen har, som kommunen är ålagd att göra enligt Plan och bygglagen, redovisat alla riksintresseanspråk. Handlingarna kompletteras med information från Boverket om vad ett riksintresse innebär och hur det tas fram. Kommunen har inte diskuterat frågan om renbetesrätt då det finns lagar och domar, som kommunen inte har rådighet över, som reglerar denna.

37 Larissa Ullberg

Yttrande

Viktigt att cykel och gångväg börjar eller slutar vid vägskalet på Flon.

Kommentar

Kommunen tar med sig dennas synpunkt i kommande dialoger med Trafikverket.

Sedan är det viktigt att man utreder placering av camping. Sittande styrelse i byalaget vill gärna höra och utreda närmare i denna fråga då vi inte vet hur byn ställer sig till en camping i byn ännu. Vi vill att ni tar hänsyn till detta.

Kommentar

Den utpekade campingen mitt i byn tas bort.

Vi eftersöker även fler enklare boendeformer för yngre familjer och önskar hyresrätter.

Kommentar

Kommunen tar med sig denna synpunkt i kommande detaljplaner.

38 Marianne och Torsten Erik Nilsson

Yttrande

Ang. översiktsplan som inkluderar Bruksvallarna/Björkliden.

Vi har fått kännedom om ev. förtätning av tomtområdet etapp 1 och 2 Björkliden. Följande synpunkter anser vi bör beaktas i det fortsatta planarbetet:

Bruksvallarna är en fjällby med unik natur, där fastboende blandas med fritidsboende.

Björklidenområdet är ett tomtområde med generösa tomter och där hänsyn vid byggnation ska tas för att bibehålla ursprunglig vegetation och grönområden i största möjliga utsträckning. Att förtäta området på kvarvarande befintliga grönområden kommer att förändra hela karaktären på Björklidens Fjällby på ett negativt sätt. Fastighetsägarnas tomtval och investeringar grundar sig på dom förutsättningar som gavs i detaljplanen för etapp 1 och 2. Vi anser att kommunen ska prioritera befintliga miljö- och naturintressen före enskilt kommersiellt intresse av förtätning av området.

39 Karin Schartau

Yttrande

Planbeskrivningen s.82 D5 Björkliden

Önskar att ni ändrar texten till att förtätning kan göras i lämpliga lägen. Detta pga. att vi ser att de förslag på förtätning som vi fått oss skickade från markägaren ligger på för bostäder olämplig mark (brant, sank eller genomkorsas av bäckar) och för oss boende som viktiga mellanrum med stora karaktärsgivande fjällbjörksytor.

Byggrätten med lägenheter till hotell. Hotell kräver betydligt större ytor för logistik med varutransporter, sophämtning, bilar och dessutom ytor för tekniska installationer. Jag bedömer att det blir en stor fråga i ett eventuellt DP-skede.

Vad gäller nya bebyggelseområden i Bruksvallarna så önskar jag att ni framledes värnar om de som vill och kan bo permanent i byn. Vi vill ha en levande bygd. Vi vill inte ha ett nytt Åre där bara turister har råd att bo i samhället.

Ni har gjort ett ur min vinkel bra arbete med FÖPen.

40 Mariana Femling och Hans Andersson

Yttrande

Då vi köpte vår tomt och planerade bygget var det tydliga direktiv i detaljplanerna kring bevarandet av områdets karaktär. Det skulle präglas av stora tomter, naturmark, försiktig avverkning på tomterna. Husen skulle uppföras enligt designprogrammet för V Härjedalen. Den slutliga planen påverkades av Läns museets överklagan där man pekade på att byggnationen inte skulle få störa de kulturvärden som den gamla byn har.

Gemensamt för hela området är att vi byggt våra hus enligt direktiven i detaljplanerna.

Allmänningarna och omgivningen med björkskogar var en viktig faktor i våra val av utformning av hus och placering av husen. En förändring enligt exploatörens tankar skulle kraftigt förändra förutsättningarna till det sämre och inverka starkt negativt på områdets karaktär. Kulturbygden blir förminskad och kommer att domineras av fritidshus/villor i en stor exploatering. Vi känner oss mycket besvikna på att översiktsplanen lämnar utrymme för en så stor och negativ förändring av området som exploatörens planer skulle innebära.

För oss är det viktigt att områdets karaktär bibehålls och att de grönområden som finns blir kvar. Vi har valt vår tomt och att bygga där efter de förutsättningar som var på tomtkartan. Fick då även besked att området inte skulle ändras. Vi vill att området fortsatt ska vara en fjällby i en fjällbjörkskog och inte förtätas till ett villaområde/turistområde

41 Margareta och Tommy Brundin

Yttrande

Vi är fastighetsägare i Björklidenområdet i Bruksvallarna och vill ge vår syn på förslaget när det gäller området D5 Björkliden.

Vi motsätter oss kraftigt en förtätning av området av flera skäl.

1. När vi köpte vår tomt för drygt 10 år sedan hade försäljningen föregåtts av en långdragen rättslig process, där byggnadsplanerna hade överklagades ända upp i högsta instans. Man var rädd att ett nytt tomtområde skulle förstöra Bruksvallarnas unika fjällmiljö.

När väl tomtområdet kom till stånd begärde kommunen att byggnationen skulle följa gammal härjedalsk byggnadstradition. Tomterna var väl tilltagna och flera grönområden fanns insprängda mellan tomterna. Detta skulle bidra till att behålla Bruksvallarnas särprägel. Det känns helt fel att nu 10 år senare frångå detta.

En förtätning av området skulle drastiskt förstöra Bruksvallarnas intryck av fjällby.

2. Det är också viktigt att komma ihåg att de grönområden som finns insprängda mellan tomterna även fungerar som transitvägar för skidåkare, skoteråkare, hundägare från tomterna till skidspår/skoterled och fjällnatur.

Om grönområdena försvinner kommer skidåkare, hundägare etc att måsta samsas med bilar på tillgängliga vägar, med de risker som följer av detta.

3. Det känns inte heller helt rätt av kommunen att i efterhand ändrar förutsättningarna för våra fastigheter. Val av tomt, val av hus och placering av hus på tomten gjordes utifrån fastställd detaljplan, som det då hette inte skulle komma att ändras.

4. Vad beträffar vatten och avloppssystemet för området känns det redan ansträngt. Vi bor längst ut på en VA ledning. Vid högsäsong är redan nu vattentrycket dåligt trots att inte alla tomter i Björklidens fjällby är bebyggda. Det finns ingen given vilja eller fördel för samfälligheten att ansluta nya tomter. Hur ska då VA-frågan lösas för ev. tillkommande tomter?

Kommentar 38-41

Se kommentar under yttrande 22.

42 Alf Wagenius

Yttrande

Vi kräver att kommunen i översiktsplanen tar bort riksintresset för rennäringen från våra fastigheter. Det kan inte vara möjligt att kommunen kan lägga in ett riksintresse för rennäringen i översiktsplanen, när det finns ett domstolsbeslut (det så kallade renbetesmålet). Det domstolsbeslutet deklarerar redan att det inte finns någon betesrätt på våra marker.

Ta bort kravet på att regelbundna samråd och dialoger med Ruvhten Sijte ska hållas, (sid 68). Samebyn ligger utanför planområdet och har ingen betesrätt inom området.

Kommentar

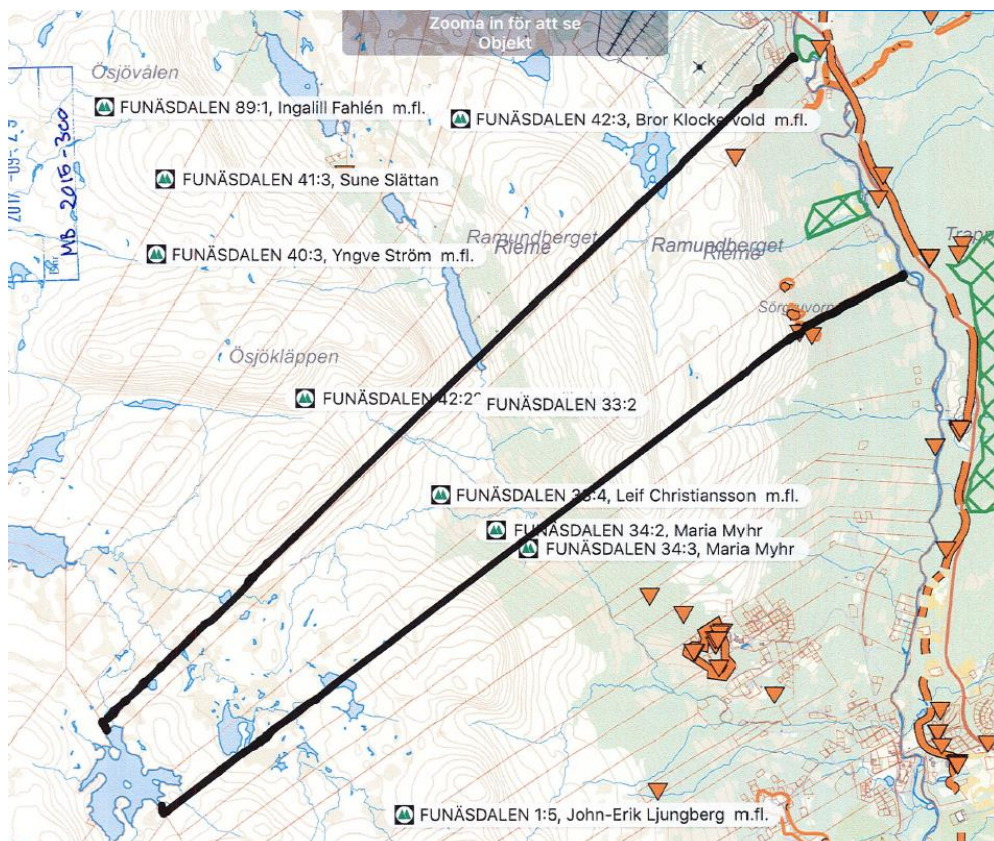
Kommunens politiker har intagit ställningen att det är viktigt att de näringar (t.ex., turism, jord och skogsbruk, rennäring) och företag som verkar idag fortsättningsvis värnas och att dess utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Alla inkomna synpunkter är redovisade för politiken. Kommunens vilja är inte att utpeka någon näring att vara viktigare än någon annan. Avvägning mellan olika intressen får göras i varje enskilt fall. Samverkan och dialog är viktiga redskap för att skapa möjligheter för samexistens vilket även Länsstyrelsen betonar vikten av i sitt yttrande.

Kommunen har, som kommunen är ålagd att göra enligt Plan och bygglagen, redovisat alla riksintresseanspråk. Handlingarna kompletteras med information från Boverket om vad ett riksintresse innebär och hur det tas fram.

Kommunen har inte diskuterat frågan om renbetesrätt då det finns lagar och domar, som kommunen inte har rådighet över, som reglerar denna.

Framtida plan för fastigheterna Funäsdalen 33:2, 33:3, 42:22 Utvecklingsområde för ev. bygga säter, jakt och turistanläggningar.

Ny bro på fastigheten Funäsdalen 33:2 över Ljusnan och väg till Skenören, medföljande karta.

Kommentar

De markerade fatigheterna ligger inom utmarkerat område för Kalffjäll samt Obebyggd Fjällskog. Inom område för kallfjäll anges att ingen bebyggelse eller anläggningar, utom för friluftslivets behov bör tillåtas. Jakt och fiskestugor samt båthus för markägares behov är undantagna. Inom område med Obebyggd fjällskog anges: "Obebyggd fjällskog för rekreation och skogsbruk/jordbruk. Inom området ska ny bebyggelse bedömas restriktivt. Normala tillbyggnader och kompletteringar inom bebyggda tomtplatser samt någon enstaka tomt för bostadsändamål, byggnader för friluftslivet eller de areella näringarnas behov kan tillåtas efter prövning."

Kommunen anser att önskad exploatering gällande jakt och fiskestugor i Ösjödal kan prövas i enlighet med förslaget i FÖP. Området kring Ösjödal ligger därför kvar som Kalffjäll se vidare beslut i nämnd 2018021. För att tillgodose önskemål om tillkommande bebyggelse i nordöstra delen av området läggs ett nytt BG (BG7) område ut.

43 Länsstyrelsen

Yttrande

Sammanfattande synpunkter

Den fördjupade översiktsplanen har tydlig utgångspunkt i områdenas befintliga karaktär och kvalitéer vilket är positivt. Planförslaget beskriver på ett bra sätt områdenas värden, potentiella utmaningar och kommunens mål och ställningstaganden angående mark- och vattenanvändning. Översiktsplanen har potentialen att ge bra vägledning i de flesta av frågorna som berörs av den fysiska planeringen och visar generellt en bra balans mellan områdenas utvecklingsmöjligheter för besöksnäringen och skydd av områdenas värden beträffande natur, kultur, friluftsliv och rennäring.

Länsstyrelsen anser dock att planen inte på ett bra sätt beskriver hur miljö kvalitetsnormer för vatten kan påverkas av föreslagen mark- och vattenanvändning.

Kommentar

Tydligare beskrivning om hur miljö kvalitetsnormerna för vatten kan påverkas kommer att föras in i planen.

Vidare för vissa frågor som berör framför allt kulturmiljövården samt landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) förskjuts planens vägledande funktion till kommande detaljplanering, vilket inte är optimalt.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Generellt har kommunen utrett frågor som rör länsstyrelsens särskilda bevakningsområden på ett tillfredsställande sätt. Länsstyrelsen saknar dock en bra redovisning av miljö kvalitetsnormer för vatten och har vissa synpunkter angående riksintressen för kulturmiljövård (gäller bebyggelseområden tillagda efter samrådet) samt LIS-områden.

Riksintressen

Kommunen beskriver på ett bra sätt de riksintressen som berörs av översiktsplanen och inkluderar också värdebeskrivningar för riksintresseområdena för friluftsliv, kulturmiljövård samt naturvård. Översiktsplanens beskrivning och bedömning av hur riksintressena påverkas av de exploateringar som översiktsplanen medger är dock mindre tydliga. Frågan hanteras övergripande i planens miljökonsekvensbeskrivning men länsstyrelsen saknar en mer specifik bedömning där kommunen beskriver varje föreslaget område för sig. Det skulle öka planens tydlighet att beskriva eventuella konflikter som kan uppstå mellan det allmänna intresset att utveckla bebyggelsen samt värdena av berörda riksintressen. För flera riksintressen bedömer länsstyrelsen att planens vägledande funktion för den fysiska planeringen förskjuts till kommande detaljplaner, vilket inte är optimalt (se länsstyrelsens synpunkter under respektive riksintresse samt under miljökonsekvensbeskrivning).

Rennäring, 3 kap 5 § miljöbalken (MB)

Länsstyrelsen framförde under samrådsskedet att det eventuellt fanns risk att riksintresset för rennäringen skulle påverkas negativt av kommande detaljplaners genomförande. Kommunen har utvecklat beskrivningen av hur riksintresset anses tillgodoses genom att inte direkt exploatera områden av riksintresse för rennäringen, genom att koncentrera nybyggnationen i anslutning till befintlig bebyggelse samt genom att försöka kanalisera turismen till vissa passager/stråk och leder. Samråd med berörda samebyar har skett under framtagandet av den fördjupade översiktsplanen.

Utifrån kommunens kompletteringar och Sametingets yttrande angående granskningshandlingen bedömer länsstyrelsen att synpunkterna som lämnades i samrådet har tillgodosetts och risken att påtagligt försvara rennäringens bedrivande minimeras. Länsstyrelsen betonar ändå vikten i att i ett tidigt skede samråda med berörda samebyar inför utformningen av kommande detaljplaner.

Naturvård, 3 kap 6 § MB

Planområdet berör område av riksintresse för naturvård Härjedalsfjällen. Krav på naturvärdesinventeringar inför kommande detaljplaner bidrar till att undvika negativ påverkan på riksintresset för naturvård.

Länsstyrelsen påpekade under samrådet att skoterledens nya sträckning söder om Messlingen kunde påverka höga naturvärden. Kommunen har anpassat planförslaget och tagit bort den nya sträckningen från översiktsplanen, vilket är positivt.

Friluftsliv, 3 kap 6 § MB

Planen bedöms öka tillgängligheten för friluftslivet och tillgodoser därför riksintresset. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Kulturmiljö, 3 kap 6 § MB

Efter samrådet har kommunen lagt till eller utökat vissa nya områden för bebyggelse inom riksintresseområden för kulturmiljövård (till exempel BG4, BG 6 och BG11). Länsstyrelsen saknar ett resonemang omkring eventuell påverkan på kulturmiljövårderna (se även under Miljökonsekvensbeskrivning) och följaktligen en beskrivning av den avvägning som har lett till utpekandet. Inte heller i de enskilda områdesbeskrivningarna står det att området ligger inom ett riksintresse. För dessa områden bedömer länsstyrelsen att i kommande detaljplaner måste planens påverkan på riksintresse för kulturmiljövård särskilt beskrivas. Översiktsplanens vägledande funktion i frågan är förskjuten till kommande skede.

Kommentar

Handlingarna justeras så att det framgår att områdena ligger inom riksintresse för kulturmiljö. Riktlinjer för hur utformning och ärendehantering av byggnader och miljöer i värdefulla kulturmiljöområden är under framtagande.

Totalförsvaret 3 kap 9 § MB

Försvarsmakten uppmärksammar kommunen att i samband med eventuellt tillkommande höga objekt (dvs. högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter innanför sammanhållen bebyggelse) inom planområdet ska ärendet remitteras till försvarsmakten.

Turism och rörligt friluftsliv, 4 kap 2§ MB samt Obrutet fjäll, 4 kap 5§ MB

Enligt länsstyrelsens bedömning tillgodoser översiktsplanen berörda riksintressen enligt 4 kapitel i miljöbalken.

Natura 2000

Natura 2000-områden som finns inom översiktsplanen har markerats som Naturskydd och skyddas av direkt exploatering. I kommande detaljplaner finns det utrymme för att bedöma och undvika eventuella konsekvenser på Natura 2000 områden.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen saknar fortfarande en tydlig redovisning av vilka miljökvalitetsnormer för vatten som gäller och en bild samt beskrivning av statusklassning för berörda vattenförekomster. En redovisning finns med i miljökonsekvensbeskrivningen men bör även lyftas och utvecklas under ett eget kapitel i granskningshandlingen. I översiktsplanen finns det några ställningstaganden och riktlinjer som berör dagvatten och VA-frågor men dessa bör lyftas i ett sammanhang för att kunna bedöma planens påverkan på vattenkvalitet.

Kommunen skriver i MKB: n under Mark och vatten att "... vattenkvalitéer bedöms inte bli påverkade då all tillkommande bebyggelse ska anslutas till kommunal avloppsanläggning." Enligt planhandlingarna får dock även enskilda avloppslösningar tillämpas.

På grund av brist på problembeskrivning angående miljökvalitetsnormer förskjuts bedömningen av planens påverkan till kommande detaljplaner. I kommande detaljplaner blir frågan mer svårhanterlig eftersom påverkan måste ses i ett bredare sammanhang med tanke på de kumulativa effekterna av samtliga utbyggnadsområden som kan påverka berörda vattendrag.

Bristerna i beskrivningen gör att länsstyrelsen i dagsläget inte kan bedöma om förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap MB inte följs. Bedömningen kommer att ske i kommande hantering av detaljplaner.

Kommentar

Handlingarna justerar för att på ett tydligare sätt beskriva hur miljökvalitetsnormerna påverkas.

Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS

Kommunen har på ett bra sätt redovisat vilka områden som finns utpekade som LIS-områden inom planområdet och hänvisar till det antagna tematiska tillägget till översiktsplanen. Det är också positivt att kommunen understryker behov av särskilda utredningar inför prövning av strandskyddsdispenser och upphävande av strandskyddet i samband med planläggning för områden inom Natura-2000 områdena. Länsstyrelsen betonar även vikten i att ta hänsyn till indirekt påverkan på Natura 2000 områden från planer/verksamheter i närliggande områden.

Länsstyrelsen påpekade i samrådsskedet vad som står i granskningsyttrandet till LIS-planen, där länsstyrelsen var tveksam till utpekandet av LIS-områden intill skyddsvärda strömmande partier av Ljusnan som är Natura 2000 område (Bruksvallarna-Flon). Kommunen skriver i samrådsredogörelsen att den tematiska LIS-planen har anpassats efter synpunkter i länsstyrelsens granskningsyttrande. Länsstyrelsen ser dock ingen skillnad mellan granskningsförslag och den antagna tematiska LIS-planen angående utpekandet av LIS-områden vid Bruksvallarna-Flon. Därför står länsstyrelsens synpunkter fast. Hänvisning till LIS som särskilt skäl i de ovannämnda områdena bör enligt länsstyrelsen föregås av fördjupade utredningar i kommande prövningar.

Kommentar

I antagandehandlingen för Lis står att det kan bli aktuellt med särskilda inventeringar eventuella ansökningar om strandskyddsdispens och förhandsbesked eller bygglovsansökningar. Detta innebär i kommunens mening att inventeringar/utredningar måste göras redan i ett tidigt skede, och att det inte går att lämna ett positivt beslut innan dessa utredningar finns på plats.

Mellankommunal samordning

Efter samrådet och utifrån Bergs kommuns yttrande har kommunen kompletterat översiktsplanen och lyfter vägen 531 mellan Ljungdalen-Mittådalen som en mellankommunal fråga.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion**Risk för olyckor, översvämning, erosion**

Kommunen har efter samrådet beaktats länsstyrelsens synpunkter och kompletterat planhandlingen i frågan. Kommunen redovisar problematiken inom planområdet på ett bra sätt och beskriver även särskilda förutsättningar angående frågan inom vissa specifika bebyggelseområden. Krav på geologiska utredningar samt dagvattenhantering i kommande detaljplaner kommer att minimera risker från ras- och skred till en acceptabel nivå.

Förorenade områden

Översiktsplanen har kompletterats enligt länsstyrelsens synpunkter.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Länsstyrelsen hade i samrådsskedet ett antal önskemål om förtydliganden och kompletteringar av konsekvensbeskrivningen. De ändringar som därefter har gjorts uppfyller i stort önskemålen. Länsstyrelsen saknar fortfarande i MKB: n en tydlig beskrivning om hur planens föreslagna markanvändning utifrån de utpekade nya bebyggelseområdena kan påverka vissa riksintressen (kulturmiljövård och naturvård). Kommunen anser riksintressena tillgodoses genom samråd med sakkunniga (t.ex. Fjällmuseum eller naturskyddsföreningen). Det är positivt att kommunen avser samråda med experter inom frågan för att anpassa kommande detaljplaner men detta beskriver inte planens påverkan på vissa intressen utifrån föreslagen markanvändning. Att hänvisa till kommande samråd i vissa frågor underminerar översiktsplanens vägledande roll.

Kommentar

Viss komplettering gällande ovan nämnda synpunkter har gjorts i MKB.

Synpunkter utifrån allmänna intressen 2 kap PBL**Jordbruksmark**

Kommunen har kompletterat handlingarna i linje med länsstyrelsens samrådsyttrande.

Kulturmiljö

I det tidigare samrådsskedet framhölls Designprogrammet för Härjedalen gälla som riktlinje för bebyggelsens utformning. I kommunens kulturmiljöprogram, antagen av kommunfullmäktige 2017-06-12, står dock det att designprogrammet ska kompletteras och utvecklas för att tillgodose Härjedalens varierade kulturmiljöer. Länsstyrelsen ser gärna att designprogrammet integreras in i det kommunala kulturmiljöprogrammet.

Kommentar

Tanken finns i kommunen att datingprogrammet ska ses över och uppdateras i samband med upprättandet av den nya kommunövergripande översiktsplanen som är under framtagande.

IT-infrastruktur

Översiktsplanen har kompletterats enligt länsstyrelsens synpunkter.

Övrigt

Samrådsredogörelsen kan med fördel kompletteras med en sammanfattning av vilka ändringar som har gjorts i förhållande till samrådsskedet.

44 Manette AB**Yttrande**

Jag representerar Manette Ab som äger en fastighet i det s.k. Björklidenområdet.

Fastigheten anskaffades eftersom översiktsplanen påvisade en gles bebyggelse. Tomten valdes eftersom det endast fanns en granne.

Att kommunen förändrar översiktsplanen utan anledning är en väsentlig inskränkning på fastighetens förmögenhetsvärde.

Självklart står det kommunen fritt att jämlikt lagar förändra planer, men det förutsätter ekonomisk kompensation.

Bättre för alla parter, kommun likväl som andra innevånare i kommunen, är att tillåta styckning av nya tomter på andra ställen i Bruksvallarna. Mark fattas sannerligen inte.

Kommentar

Den fördjupade översiktsplanen anger en politisk viljeinriktning för hur kommunen ska använda de mark och vattenområden som finns. Planen är inte juridiskt bindande. Som beskrivs i handlingarna måste förtätning i området föregås av en detaljplan. Se också kommentar under yttrande nummer 22.

45 Fjällmuséet**Yttrande (inkom 2017-06-12 och grundar sig på arbetshandling upprättad 2017-05-29, innan granskningstiden påbörjats)****BAKGRUND**

Härjedalens Fjällmuseum tagit emot granskningshandling 2017-05-29 avseende fördjupad översiktsplan för Bruksvallarna – Ramundberget – Mittådalen – Messlingen för synpunkter. Undertecknad har tidigare (2016-09-14) även yttrat sig över samrådshandlingen.

Kommentar

Kommunen vill börja med att påpeka att yttrandet är grundat på en arbetshandling som skickades ut för internsamråd innan den faktiska granskningen ägde rum. Därför är vissa av synpunkterna inte aktuella.

YTTRANDE

Granskningshandlingen är tydligare än samrådshandlingen, bl. a i fråga om vilken lagstiftning som gäller de utpekade kulturmiljöerna. Några av synpunkterna i det tidigare yttrandet har dock inte beaktats, och de tas åter upp här tillsammans med några nya noteringar.

Skyddet enligt 4 kap KML av begravningsplatsen och kapellet i Bruksvallarna bör nämnas i FÖP:en. Även om Länsstyrelsen prövar åtgärder i kyrkomiljöer äldre än 1940 enligt 4 kap 3 § KML, omfattas även Svenska kyrkans yngre miljöer av ett generellt skydd enligt 4 kap 2 och 11 §§ KML. Det betyder att utvidgning av begravningsplatser, nybyggnation av kyrklokaler, vaktmästeri, ekonomibyggnader etc. i kyrkomiljöerna även kan bli fråga för (bygg-)lovprövning av kommunen enligt PBL.

Kommentar

Detta finns omnämnt under Rubriken "Kulturmiljöområden."

Övriga kulturmiljöer, s 38-43. Här pekar kommunen först ut tre miljöer av kulturhistoriskt intresse, sedan ytterligare åtta stycken:

- Mittådalen
- Svartmoren
- Farups ladugård
-
- Össjödalsens gravfält
- Fäbodvägen
- Salmon-Hansvallen
- Rockvallen
- Jo-Ersbygget
- Kvarnbäcksvallen
- Lillåsvallen
- Gruvor

Det är oklart varför dessa miljöer grupperats på detta sätt, mer än att de åtta senare ingått i tidigare områdesplaner. Om områdesplanerna ännu idag påverkar handläggningen av miljöerna ur juridisk synpunkt, bör det skrivas ut. Annars bör samtliga miljöer ju kunna beskrivas på precis samma sätt (dvs. samtliga elva är av kommunen utpekade miljöer av kulturhistoriskt intresse, utan gradskillnad dem emellan).

Kommentar

Detta var redan korrigerat i granskningshandlingen.

Tydlig strategi för dessa elva "övriga kulturmiljöer" tycks just nu saknas ur kulturhistorisk synpunkt – något som senare måste hänga ihop med det kommande kulturmiljöprogrammet! Frågan behandlas något inkonsekvent, dels under Markanvändning, s 70-72, dels under Områden för ny bebyggelse, s 81-90. Önskar kommunen förse platserna med OB i framtiden eller är utpekandet enbart en fingervisning vid bygglovsprövning? Vad bör gälla vid prövning av restaurering/rivning/ändring inom områdena? Vad gäller den här särskilt utpekade Farups ladugård? Normalt omfattas inte ekonomibyggnader av rivningslov utanför planlagt område, men i detta fall..?

Kommentar

Några nya Områdesbestämmelser inom planområdet är i dagsläget inte aktuella, men de kulturmiljöer som finns ska beaktas i kommande lov och detaljplaneringar. Riktlinjer för hantering av ärenden i kulturmiljöer är under upprättande.

Vad gäller Farups Ladugård undersöker kommunen i detta nu om möjlighet att förelägga fastighetsägaren om att åtgärda bristerna på fastigheten.

Den här typen av frågeställningar dyker inte minst upp i de fall platserna även behandlas i FÖP:en på andra sätt, t.ex. ifråga om markanvändning (s. 70-72) och nybebyggelse (ex vis det tidigare samevistet Svartmoren och fäbodvallen Rockvallen, som föreslås för ny bebyggelse s 81-87).

Kommentar

Vid det gamla samevistet Svartmoren är det inte utlagt något exploateringsområde, däremot ligger det ett område avsett för ny bebyggelse vid området kallat Svartmorsområdet (D7 på kartan). Rockvallen är i planen ett större område med fritidshusbebyggelse D4. Hela området ligger visserligen inom riksintresse för kulturmiljö och detta ska beaktas i kommande planer framförallt i planområdets södra del, där det finns ett särskilt utpekad område som har ett skyddsvärt kulturvärde.

I anslutning till plankartan (s. 92) nämns dock bl. a att ”områden av kulturhistoriskt intresse” skall skyddas mot exploatering som hotar skyddsvärdet, och att samråd skall ske med olika parter. Detta bör även lyftas in i den beskrivande texten, vilket skulle förtydliga kommunens vilja i dessa fall (även om en uttalad vilja till samråd inte kan sägas vara en strategi).

I övrigt: Gruvorna lär omfattas av skydd som fornlämningar enligt 2 kap KML. Arkeolog vid länsstyrelsen bör kunna klargöra detta. Lagskyddet bör nämnas i texten.

Markanvändning, s 71. I texten står att ingen ny bebyggelse bör tillåtas på Rockvallen. Vallen är dock ännu i bruk och planen bör medge kompletterande bebyggelse för jordbruksdrift. Ev. tillkommande fritidshusbebyggelse i närheten bör placeras så att jordbruksdriften inte hindras eller försvåras i framtiden, dvs. problematiken handlar inte bara om estetik eller att olämplig placering försvårar förståelsen av platsen. Ett exempel på problem kan handla om att framtida fritidshusägare skulle kunna uppleva djurhållningen som störande. Ur kulturhistorisk synpunkt är jordbruksdrift överordnad fritidsboende på platsen!

Texten tycks dessutom motstridig i förhållande till vad som anges för ny bebyggelse senare i dokumentet, s 83 (D4), som föreskriver att ”viss förtätning” kan göras. Vad gäller? Ingen ny bebyggelse eller förtätning?

Kommentar

Detta var redan korrigerat i granskningshandlingen.

Områden för bebyggelse s 81-90, D3, D4, D7, BG2, BG10:

-Walles (D3): de lagskyddade järnåldersgravarna i området bör nämnas.

-Rockvallen (D4): det bör nämnas att kompletterande bebyggelse för jordbruksdrift bör tillåtas, se diskussion ovan. I FÖP:en behandlar kommunen betydelsen av jordbruksmark. Om fäboden fortsättningsvis skall kunna användas är det centralt att ny fritidshusbebyggelse i området inte hindrar driften.

-Svartmoren (D7): av kommunen utpekad som kulturhistoriskt intressant. Men av beskrivningen att döma tar FÖP:en inte ställning till hur de kulturhistoriska värdena skall tillgodoses. Eftersom det är fråga om en varaktigt övergiven plats kan det dessutom vara så att platsen omfattas av skydd enligt 2 kap KML. Länsstyrelsen bör kunna klargöra detta.

Kommentar

Detta var redan korrigerat i granskningshandlingen.

-Kvarnbäcksvallen (BG2): frågan om kulturhistoriska värden diskuteras, bra! I detta sammanhang bör de tidigare utpekade Jo-Ersbygget och Lillåsvallen kunna behandlas.

-Norra Svartmorområdet (BG 10): av kommunen tidigare utpekat som kulturhistoriskt intressant. Men av beskrivningen att döma tar FÖP:en inte heller här ställning till hur de kulturhistoriska värdena skall tillgodoses.

Kommentar

Kommunen vill understryka att det gamla samevistet Svartmoren och det utpekade området BG10 Norra svartmorsområdet inte är lokaliserade till samma plats. Samevistet är beläget drygt 2,3 km nordväst om exploateringsområdet.

Kulturhistoriska miljöer resp. kulturskydd, se 92. Rubriksättningen tycks inkonsekvent, med en större huvudrubrik "Kulturhistoriska miljöer" följt av en beskrivande text, samt en underrubrik "Kulturskydd", också följt av beskrivande text. Saknas inte en underrubrik direkt under huvudrubriken?

Bra att det här görs tydligt att "områden av kulturhistoriskt intresse" skall skyddas mot exploatering som hotar skyddsvärdet. Det är dock oklart vilken skillnad det finns mellan de områden som beskrivs i de båda textstyckena. I de fall "områden av kulturhistoriskt intresse" i det ena fallet särskilt syftar på riksintressen enligt 3 kap MB bör det skrivas ut ("områden av kulturhistoriskt riksintresse"), för att hålla isär de olika områdena ur juridisk synpunkt.

Bra att samråd med kommunantikvarien nämns i stycket!

Kommentar

Synpunkterna beaktades inför antagandet.

46 Björklidens samfällighetsförening**Yttrande**

Många av våra fastighetsägare i samfälligheten är starkt kritiska till skrivningar i översiktsplanen som hänvisar till förtätning i redan etablerade områden och i synnerhet Björkliden. Man anser att bevarande av natur och kulturvärden, möjlighet för vilt att finna skydd i området samt bevarande av områdets karaktär med vattendrag, raviner och skyddande björkskog är viktiga hänsynstaganden. I flera fall har fastighetsägarna dessutom uppfattat löften i samband med tomtköp om att vidare etablering inte kommer att ske. Husplaceringar och utsikt har sedan valts baserat på dessa löften.

Många av fastighetsägarna är även starkt kritiska till utvidgning med nya områden för etablering i nära anslutning till vårt område. Även i detta fall är det hänsyn till bevarande av naturvärden och karaktär som är viktigt. Säljargument om att ytterligare etablering inte kommer att ske, utöver det som redan var känt (t.ex. map "hotelltomten"), bidrar till ett starkt motstånd till ytterligare exploatering i närheten.

Vi vill från samfälligheten poängtera vikten av att all nyetablering, oavsett typ, måste ske på ett ansvarsfullt sätt med hänsyn till de natur och kulturvärden som finns i området. Vi anser vidare att förslaget till översiktsplan är alldeles för detaljerat för Björkliden (D5) med t ex antal möjliga tomter och detaljer för ett eventuellt hotell. Det är önskvärt att ett eventuellt framtagande av en ny detaljplan rörande "hotelltomten" sker i nära samarbete med fastighetsägarna i Björklidens

samfällighetsförening. Eventuella andra arbeten med detaljplaner önskar vi på samma sätt ska ske i nära samarbete.

Med önskemål om att hänsyn till ovanstående beaktas och att dialogen fortsätter.

Kommentar

Se kommentar under yttrande nummer 22.

47 Sametinget

Yttrande

Sametinget har tidigare yttrat sig i ovanstående ärende till Länsstyrelsen i Jämtland.

Då kommunen tagit hänsyn till Sametingets synpunkter och genomför den fördjupade översiktsplanen i samråd med Mittådalens sameby och Ruvhten Sitje har inte Sametinget mycket att tillägga. Kommunen menar att de samråd som skett med samebyarna har varit i enlighet med Akwe-Kon-riktlinjerna. Kommunen menar att vid utförande av detaljplan och exploateringar ska ytterligare dialog ske med samebyarna. Kommunen menar också att den tänkta turismutvecklingen som främst är tänkt för vinteraktiviteter inte kommer att direkt påverka renskötseln då turism främst kommer att öka under vårvintern. Den tid då renar vistas i området kan turism begränsas där renskötseln bedrivs och ledas åt annat håll eller leder avstängas i samråd med samebyarna. Sametinget vill trycka på att möjligheten för samebyarna att bedriva renskötseln inte får begränsas när kommunen vill utveckla turism- och servicenäringar i området.

Yttrandet har lämnats av Sametingets näringslivschef. Föredragande har varit en av samhällsplanerarna.

48. Ramundbergets Alpina AB och Ramundbergets Förvaltning AB

Ramundbergets Alpina AB och Ramundbergets Förvaltning AB (gemensamt "**Ramundberget**") får härmed yttra sig över den granskningshandling som kommunicerats i rubricerade ärende.

Ramundberget är positivt inställda till kommunens engagemang kring en ny fördjupad översiktsplan som utgör en nödvändig förutsättning för den utveckling av turismnäringen i området som planeras. Ramundberget är även överens med kommunen om att en utökning av turismnäringen i kommunen utgör en förutsättning för den utveckling inom kommunen som både Ramundberget och kommunen eftersträvar.

Ramundberget är dock bekymrade över frågan om vilka områden som ska utgöra riksintresse för rennäringen. Nu aktuellt fördjupad översiktsplan innebär att stora områden som utgör mark i privat ägo kommer att omslutas av riksintresseområde för rennäringen och att detta riskerar att hindra såväl befintlig som planerad turismnäring i området.

Frågan om renbetesrätt på privat mark i Härjedalen är rättskraftigt avgjord genom den s.k. Härjedalsdomen. Domen anger tydligt att det inte föreligger någon rätt till vinterbete till förmån för renskötsel med mindre än att avtal först ingås med berörd fastighetsägare. En konsekvens av detta är att möjligheten för rennäringen att i praktiken nyttja delar av de områden på privat mark som nu föreslås som riksintresse är kraftigt beskuren. Dessa av hovrätten fastslagna principer har respekterats i kommunens översiktsplan från 2004 och samtliga de fördjupade översiktsplaner som upprättats därefter (Lofsdalen-Glöte, Vemdalen-Björnrike, Funäsdalen-Ljusnedalsområdet samt Tännadalen med omnejd). Såvitt Ramundberget känner till har förutsättningarna för rennäringens bedrivande på privat mark i Härjedalen inte rättsligen förändrats. Mot den bakgrunden har Ramundberget svårt att förstå varför kommunen nu helt plötsligt väljer att ändra ståndpunkt i denna fråga?

Ramundberget anser inte att det är tillfredsställande att frågan om riksintresset för rennäringens utbredning, mot ovan angivna bakgrund, lämnas helt okommenterad i planhandlingarna. Så synes dock vara fallet, trots att frågan lyfts bl.a. under samrådet. Det förhållandet att Sametinget föreslagit vissa anspråk för riksintresse utgör inte skäl att utan vidare ändra de förutsättningar som sedan länge gällt inom kommunen.

Ramundberget vill vara tydlig med att Ramundberget inte ser några hinder mot att rennärings- och turistnäringen ska kunna samexistera i Härjedalen och vill för egen del lyfta fram att det inte föreligger någon konflikt mellan de båda intressena såvitt avser området kring Ramundbergets turistanläggningar. Ramundberget anser dock att dessa förhållanden kan komma att förändras genom att nu föreslagna riksintresseanspråk accepteras utan att frågan problematiseras i den utsträckning som den faktiskt förtjänar.

I nu aktuellt planförslag överlappar riksintresset för rennärings stora delar av fjället som används och som utgör en nödvändig förutsättning för Ramundbergets verksamhet, inte minst inom ramen för friluftslivet, som även det utgör ett riksintresse. Riksintresseanspråket för rennärings sträcker sig t.o.m. långt ner i skidbackarna och liftsystemen. Detta riskerar att hämma pågående och planerad verksamhet på ett oproportionerligt sätt.

För det fall nu aktuell plan skulle antas utan att frågan om riksintresseanspråken får den genomlysning som de förtjänar och utan att den kritik mot riksintresseområdenas utbredning kommenterats och problematiserats så menar Ramundberget att det kan ifrågasättas om planen tagits fram på ett lagenligt sätt, vilket i förlängningen kan leda till att den överklagas. Då är det bättre att frågan om riksintresse för rennärings förs fram i ljuset nu.

Ramundberget ser i första hand att kommunen, i överensstämmelse med nu gällande översiktsplan och i likhet med samtliga fördjupade översiktsplaner som antagits sedan 2004, helt och hållet tar bort riksintresseområden för rennärings på privat mark. För det fall kommunen överväger att acceptera de riksintresseanspråk som finns bör detta istället ske inom ramen för en ny översiktsplan för hela kommunen där frågan utreds i större omfattning. Under alla omständigheter kan Ramundberget inte acceptera att frågan lämnas okommenterad på sätt som nu sker eller att riksintresseanspråk beslutas över områden som idag antingen redan utgör eller i närtid kommer att utgöra viktiga områden för de anläggningar som Ramundberget äger.

Kommentar

Kommunens politiker har intagit ställningen att det är viktigt att de näringar (t.ex., turism, jord- och skogsbruk, rennärings) och företag som verkar idag fortsättningsvis värnas och att dess utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Alla inkomna synpunkter är redovisade för politiken. Kommunens vilja är inte att utpeka någon näring att vara viktigare än någon annan. Avvägning mellan olika intressen får göras i varje enskilt fall. Samverkan och dialog är viktiga redskap för att skapa möjligheter för samexistens vilket även Länsstyrelsen betonar vikten av i sitt yttrande. Kommunen har, som kommunen är ålagd att göra enligt Plan och bygglagen, redovisat alla riksintresseanspråk. Handlingarna justeras med information från Boverket om vad ett anspråk innebär och hur det tas fram. Ett riksintresseanspråk innebär inte i sig någon renbetesrätt. Kommunen har inte diskuterat frågan om renbetesrätt då det finns lagar och domar samt särskilda avtal, som kommunen inte har rådighet över, som reglerar detta.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMAN

Samrådsredogörelsen har upprättats av Elise Nilsson, planingenjör och Britt-Mari Nordstrand, planchef Härjedalens kommun.

STÄLLNINGSTASGANDE OCH FÖRSLAG TILL BESLUT

Planhandlingarna revideras i enlighet med kommentarerna i granskningsutlåtandet och ställs därefter ut för granskning enligt reglerna i PBL.

Sveg 2018-02-15

Britt-Mari Nordstrand
Planchef

Elise Nilsson
Planingenjör